

॥ श्री ॥ सत्यनारायणनी कथा

उपायी प्रसिद्ध कर्ता,
मुद्रणालय मंगलदास जोधपूराम.
जीवरीडि- अमरावाट.

आवृत्ति ३ वी.

संयत १९८४.

प्रत २०००.

सने १९८८.

अमरावाट प्रिन्टींग प्रेसमां, मोतीबाव गणपतराम जग्या
पानडार नामा, अमरावाट.

किंमत रु. ०-८-०.

१४३११

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૩૮૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ સત્યનારાયણની ઉથા

વિષય ૧/૨૩ : ૨૨૬.૨૧ સત્ય

અથ શ્રી સત્યનારાયણની પૂજાનો વિધિ

પૂજામાં ઉપયોગી સામગ્રી.

સત્યનારાયણની પૂજા કરનાર ગૃહસ્થે શ્રી સત્યનારાયણની પૂજા માટે નીચે પ્રમાણે સામગ્રી કરવી-મંડપ માટે પાંચના પલ્લવા, મંડપના આસપાસ આંધવા માટે આંખાંનાં પાદડાંનું તોરણ, પંચજો, હંમરો, વિગેરે પાંચ જાતના વૃક્ષના પલ્લવા જોળા, નવેદ્ય માટે સદમી તથા સત્યનારાયણની સુવર્ણમૂર્તિ, તાંબાનો કળશ, પંચપાત્ર, તરુણાણું આચમની, જનોઠના બે જોટા પાચ જાતનાં રત્નો વગેરે સુવર્ણમુગ, રૂપાનાણું અથવા તો તાંબાનાણું, વસ્ત્ર તથા ભિવરુ, ચોખ્ખા, કુંડ, કુકુમ અખીલ, દુર્વા, ચુલાલ, વર્ણપ્રદિ, ધૂપ, પુષ્પો, દળદરના ગાંડીઆ, નાદું, એક દળદર ને એક પૂલમીદલ, નાળીએર, પાન, સોપારી પાવડાંના પૈસા, કેળાં વિગેરે જેના પુષ્પતાં બે માળા, રમાલ, દૂધ, દહીં, ઘી, મધ તથા સાકર, પુળાદવાયન માટે એક તાંબાનો કળશ, વીલકમી નારાયણને પધરાવવા માટે જાળર, નેરેલ માટે સવાશેર ઘી સવાશેર સાકર, નવાશેર દૂધ, નવાશેર ઘઉંના રવો તથા નવાશેર કેળા આ પ્રમાણે સર્વ સામગ્રી કરવી કે જેથી સત્યનારાયણ દેવની પૂજામાં વિધન માંડે નહિ. નમસ્કાર કર્યા પછી બે હાથ જોડવા નીચેના આચાર્ય મંત્રો બોલવા:—

ૐ શ્રીમન્મહાગણપતયે નમઃ શ્રીગુરુભ્યો નમઃ । શ્રીલક્ષ્મી-
નારાણાભ્યો નમઃ શ્રીકુલદેવતાભ્યો નમઃ શ્રી હૃષ્ટદેવતાભ્યો
નમઃ ગ્રામદેવતાભ્યો નમઃ । સર્વેભ્યો બ્રાહ્મણેભ્યો નમઃ ।

ૐ સુમુખશ્ચક્રાન્તશ્ચ કપિલો ગજકર્ણકઃ ॥ લંબીદહશ્ચ
ચિકટો ઘનનાશો વિનાજયઃ ॥૧॥ ધુમ્રકેતુર્ગણાધ્યક્ષો ભાલચંદ્રો
ગજાનનઃ દ્વાદશૈતાનિ નામાનિ યઃ ચટેષ્ટુણ્યાદપ ॥ ૨ ॥
વિષ્ણુરમે વિવાહે ચ પ્રવેશે નિર્ણમે તથા ॥ સંગ્રામે સંકટે

चैपे विघ्नस्य न जायते ॥३॥ शुक्लांबरधरं देवं जाशिवर्णं
चतुर्भुज ॥ प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविविघ्नोपशान्तये ॥ ४ ॥
अभीप्सतार्थसिद्ध्यर्थपूजितो यः सुरासुरैः ॥ सर्ववन्नहरस्तस्मै
गणाधिपतये नमः ॥ ५ ॥ वक्रतुंड महाकाय सूर्यकोटिस-
मयम् ॥ निर्विघ्नं कुरुमे देव सर्वकार्येषु सिद्धिदः ॥ ६ ॥
सर्वमंगलमांगल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ॥ शरण्ये त्रयम् गौहि
नारावणि नमोस्तु ते ॥ ७ ॥ लाभस्तेषां जयस्तेषां जयस्तेषां
कुरुस्तेषां पराख्यः ॥ येषाभिन्दीवरयामो हजस्थो जनार्दनः
॥१॥ सर्वेष्वारम्भकार्येषु त्रयस्त्रि भूवनेश्वराः ॥ देवादिशंतु
नः सिद्धिं ब्रह्मेशानजनार्दनाः

पूजने विधि.

अत्राद्य महामांगल्यफलप्रदे मासोत्तमे मासे अमुकमासे
अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवास्तरे अमुकनक्षत्रे ॥ ममसक-
लदुरतोपशमनसर्वापच्छान्तिपूर्वकमकलमनोरथमिच्छयर्थयथा-
संपादितस्तत्राद्या गणेश गौरीवर्णवस्त्राविष्णुरुद्रलक्ष्मीसूर्या
निवग्रहदेवतद्राघण्डलोकपाल देवता पूजनपूर्वकमगीकृतश्रीस-
त्यनारायणपूजन तथा तत्कथाश्रवणग्रहं करिष्ये ॥ नदंगी
भूतभासनादिकलशाराधनं ख करिष्ये ॥ अत्र लक्ष्मीं हस्तमानुं
गणपृथ्वीपराभूषणं संकल्पं यथा रक्षया पञ्चयज्ञमाचरेत्ते हस्तं जेडीने
पृथ्वीदेवीनी आराधना करती है—पृथ्वीतया धृता लोका देवीत्वं
विष्णुना गृवा त्वं च धारयमां देवि पवित्रं कु चामतम ॥
आ मत्र लक्ष्मीं पोताना आतनपरं पाणी छटपुं तथा आसपासनी
भूमिपरं पाणी छटपुं ते पछी हस्तमां योआ लक्ष्मीं नायेना
मत्र लक्ष्मीं लक्ष्मीं ते आआ आर दिशाआआ नांमया.

असर्पन्तु ते भूता ये भुता मुमिसंस्थितता ॥ ये भुता
विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥ १ ॥

गणपति पूजन.

पक्षी तेनां दक्षिणा नांभावरी पक्षी ते कणशमांथी थोडुं पाणी
पंचपात्रमां क्षेत्रुं याने हाथमां जण समने गणपतिनी पूजा करवी
बोझाना के वडिंती ठगवीपर अंक तालुत डेपर गणपतिनी मुर्ती
के सोपारी पधराववी. रम्य सुशोभनं दिव्यं सर्वसौक्यकरं
शुभम् ॥ आसनं च मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥ गणपतिना
सामय आग्रतार्थे पुष्प अर्पण करवां. श्री सिद्धिबुद्धिसहितम-
हत्तगणपतयेपादयोः पाद्यं हस्तयोरर्घ्यं समर्पयामि ॥ गणपति
देवाने पाद्य तथा अर्घ्य अर्पण करवां. स्नान करव्या पन्ना नवभि-
स्ततुभिर्युक्तं त्रिगुण देवतामयं ॥ उपवीतं मया दत्तं गृहाण
परमेश्वर ॥ उपायन पडसावयुं. श्रीखंडं चंदनं दिव्यं गंधाढ्यं
सुमनीहरम् ॥ विलेपनं सुरश्रीष्ठं चंदनं प्रतिगृह्यताम् ॥ अद्वय
अदावयुं अक्षताश्च सुरश्रेष्ठाः कुंकुभोक्ताः सुशोभिता ॥ भया
निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ॥ अक्षत अदावयुं.
माल्यादानि सुगंधीणि माल्यानी च प्रभां ॥ मयाहृतानि
पूजार्थं पुष्पाणि प्रतिगृह्यताम् ॥ पुष्पा अदावयुं. दुर्वांकुरान्स-
हरितागमृतानमङ्गलपान ॥ आनीतांस्तव पूमार्थं गृहाण ग-
णनायक ॥ दुर्वा अदावयुं. हरिद्रा कुंकुम चैव सिंदराव सम-
न्वितम् ॥ सौभाग्य द्रव्यसयुक्तं गृहाण परमेश्वर ॥ सौभाग्य
द्रव्य अदावयुं.

वनस्पतिस्त्रांदभुतो गंधाच्यो गंध उत्तमः ॥ आधेयः
सर्वदेवानां धूपोयं प्रतिगृह्यताम् ॥ धूप करवां. साज्यं घृतिसं-
युक्तं वह्निना योजितं शर्करन्मनिः ॥ नीषं देवेश त्रैलोक्यं
तिमिरामह ॥ घीत पर पुष्प अदावयुं. शर्कराखड्वाद्यानि द-
धिक्षीरगृतान च ॥ आहारं भक्षभोज्यं च निवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥
निवेद्य धरवुं पुंगीरुठं महादिव्यं नागवल्लोलैर्गुतम् ॥ पन्नादि-

चूर्णसयुक्तां वृत्तं प्रतिगृह्यताम् ॥ पान सोपारी बिंगरे अर्पण करवां.

एवं फल मयादेव स्थापितं पुरतस्तव ॥ तेन मे सफलवासिबेज्जन्मनिजन्मपि ॥ श्रीक्ष्ण अर्पण करवुं. हिरण्यगर्भ-
गर्भस्थ हेमबीजं विभावसोः अनंतपुण्यफलदतमः शान्ति
प्रयच्छ मे ॥ गणुपतिना सन्मुख दक्षिणा धरवी.

कर्पूरकं महाराज रसोद्भूतं च दीपकम् । मंगलार्थं
महीपाव सगृहाण गणेश्वर आराती करवी. यानि कानि च
पापानि गणुपतिना प्रदक्षिण करवी. जने पछी त्वां विघ्नशत्रु
दलनेति च सुंदरेति भक्तप्रियेति वरदेति सुखप्रदेति ।
विद्याप्रदेत्यद्यहरेति च ये स्तुवन्ति तभ्यो गणेश वरो भद-
नित्यमेव ॥ पुण्या गणुपतिना अरुणा अर्पण करी परवत्त तमा-
वीने प्रणाम करवां.

अभिषेकं कणशनुं पूजन.

ते पछी यजमानं पेलानी सन्मुख आप्तात्त दगवी करी तेना
दिएर तापाना कणश स्थापन करीने हेयरुष्यादि संभूतं ताम्रजं
सूदद नवं । कलशं धौतकलमावं छिद्रवर्णं विवर्जितम् ॥
कणशतीं प्रार्थना करवी. जीवनं सर्वजीवानां पावन पावनात्म-
कम् । बीजं सर्वौषधीनां च तण्जल पूम्याभ्यहम् ॥ कणशमां
पाणी करवुं. सूत्र कार्यासंभूत ब्राह्मणा निर्मित पुरा । येन
बद्धं जगत्सर्वं वेष्टनं कलशान्य च । कणशने कडे सुत्र पिंटवुं.
देवेभ्यः पुन्ती जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा । शतं तनु च या
बभ्रुजीवनं जीवनाय च ॥ कणशमां सर्वौषध नाप्पवी दूवह्ममृत
संपन्ने शतमूलशतांकुरे ॥ शतपातकसंहारी शतमायुष्यव-
धानि ॥ पाणीना कणशना दुर्वा नाप्पवी. अश्वत्थो दुषरप्लक्षच
तन्यग्रोधपल्लववाः ॥ पंचमगाइति प्रोक्ताः सर्व कर्मसु शोभना ॥
विविध पुष्पसंज्ञस्त देवानां प्रनिवर्धनम् ॥ क्षप्तं यत्काय

સંમૃતં કલશે નિક્ષિપામ્યહમ્ ॥ પાંચ પદ્મવેા તથા પુષ્પે કળ-
શમાં નાંખવા. શાન્વોષધિમનુષ્યાણાં જીવનં પરમં સ્મૃતમ્ ।
ક્ષિપ્તં યત્કાર્થસંમૃતં કલશે નિક્ષિપામ્યહમ્ ॥ કળશમાં શાન્વ
પ્રક્ષેપ કરવો. પુણીફલમિદં દિવ્યં પવિત્ર પાપનાશનમ્ । પુત્ર
પૌત્રાદિફલદં કલશે નિક્ષિપામ્યહમ્ ॥ કળશમાં સોપારી નાંખવી
દિરણ્યાગર્ભ કળશમાં દક્ષિણાર્થે સુવર્ણ અથવા તે રૂપાનાણું નાંખવું
કનકં કુલિશં નીલં પદ્મરાગં ચ માક્તિકં ॥ પતાગી પંચ
રત્નાનિ કલશે નિક્ષિપામ્યહમ્ ॥ પાંચ રત્નો અને તેને અભાવે
રૂપાનાણું યથાશક્તિ નાંખવું, તે પછી હાથમાં અક્ષત લઈ નમો
નમસ્તે સ્ફટિક પ્રભાય સુશ્વહારાય સુમંગાય । સુપાશ
રસ્તાય ઉપાસનાય જલધિનાથાય નમો નમસ્તે ॥ વરુણ
માવાહયામિ હાથમાં અક્ષતો કળશ ઉપર ઊંટવા તે પછી વરુ-
ણાય નમઃ ઐમ બોલી અંદન, પુષ્પ, ધૂપ, દીપ, તીરેઘ કુલ,
સુખવાસ, તાશુલ દક્ષીણા ત્રિંગેરે વરુણ દેવની પાસે તે તે પદાર્થોનાં
નામની સાથે સમર્પેયામિ ઐમ કહીને મુકવા. છેવટે અનય પૂજ્યા
સાંગઃ સપરિવારો વરુણવેવઃ પ્રીયતામ ઐમ કહીને હાથમાંનું
પાણી જમીન ઉપર મુકવું તે પછી કંકુથી હાથ ખરડી કળશ ઉપર
નાળીએર મુકીને તે કળશ હાથપડે જમણા ખભા તરફ ઝાલી રાખવો
યજમાને તે કળશ હાથમા રાખતી વખતે હોલા થઈ પૃથ્વીપર ઘુટણ
ટેકીને ખેસવું અને પોતાના પુરોહિત તરફ જોઈને કહેવું કે ભો
બ્રાહ્મણાઃ મહ્ય સકુટંબિને પ્રહાજનાત્રમકુર્વાણાય આશીર્વાચન-
મપેક્ષમાણાય અસ્જ કર્મણઃપુણ્યાહ પુણ્યાહ ભવન્તો વ્રવન્ત
પુરોહિતે તેના ઉત્તરમાં ત્રણવાર કહેવું કે પુણ્યાહં પુણ્યાહ પુણ્યાહ
કહીને યજમાને કહેવું કે ભો બ્રાહ્મણાઃ મહ્ય સ અસ્ય કર્મણઃ
કલ્યાણ ભવન્તો ભવન્તુ એટલે પુરોહિતે કલ્યાણમ્ એ પદ ત્રણ
વાર બોલવું ફરીને યજમાને કહેવું કે ભો બ્રાહ્મણાઃ મહ્ય સ અસ્ય

કર્મણઃ ક્ષર્ધિધ ભવંતો બ્રુવંતુ એટલે પુરોહિતે કર્મક્રધ્યતામ્
એમ ત્રણ વાર કહેવું. કર્મને યજમાને કહેવું કે મો બ્રાહ્મણાઃ મદ્ય
સં અસ્ય કર્મણ સ્વસ્તિ ભવંતો બ્રુવંતુ એટલે પુરોહિતે સ્વસ્તી
એમ ત્રણ વાર કહેવું, કર્મને યજમાને કહેવું કે, મો બ્રાહ્મણાઃ અસ્ય
કર્મણઃ શ્રીરસ્ત્વિતિ ભવંતો બ્રુવંતુ એટલે પુરોહિતે અસ્તુ શ્રીઃ
એમ ત્રણ વાર બોલવું.

એમ પુરોહિતે યજમાન અને યજમાન પાત્નને પેલા મંગળ
કળશના જળપાત્રે આભિષેક કરવો અને તે વખતે યજમાન પત્નીને
યજમાન ડાબે પાત્રે બેસાડવી અને નીચેના મંત્રોથી કળશમાંના
પાણીવડે યજમાન અને યજમાનના પત્ની પર જળનો આભિષેક કરવો.
ભગં તે વરુણો રાજા ભગ સૂર્યો વાકરઃ ॥ ભગમિદ્રથ વ બ્રવંતો
મગં સપ્તવયો દધાં ॥ યતે કેશેષુ દૌર્ભાગ્ય સોમન્તં યચ્ચ
મૂર્ધની ॥ લલાટે કર્ણયોરક્ષણો નિર્ધનન્તુ તે સદા ॥

શ્રી સત્યનારાયણની પૂજન વિધિ.

યજમાને હાથમાં જળ લઈ અન્નદેવ્યાદિ પુર્વના પેઢે બોલતે
સ્યામૂર્તેઃ અંગપ્રત્યંગસંવિસભુત્યન્નંઆતપાગ્નિમંયોગજનિતદોષ-
પરિહારાર્થ અગ્ન્યુત્તારણમહં કરિષ્યે ॥ એ રીતે સંકલ્પ કરી
મુર્તિને ઘી લગાડીને તેની ઉપર પાણીનો ધાગ કરવો. પછી હૃદમાં-
નારાયણની મુર્તિને હાથમાં લઈ આં હ્રીં ક્લીં યં રં લં શં ષં,
હં ળં ક્ષં હં સઃ સોહં ॥ આ મુર્તિમાં પ્રાણ આવે ! આં હ્રીં
હંસઃ સોહ આમાં જીવને સંચાર થાય ! આં હ્રીં હંસઃ સોહં ॥
એમ કહીને આમાં સર્વ માંદગ્યોનો વાસ થાય ! એમ કહેવું તે પછી
'શ્રી સાંતાકાર' એ મંત્રે કર્મને શ્રી હૃદમાંનારાયણનું ધ્યાન કરવું.
અને નીચેના મંત્રથી આવાહન કરવું:-આવાહયે ત્યાં ગરુડોપરિ-
• સ્થિતં રમાર્ધદેહં સુરરાજવંદિતમ્ ॥ કસાંતક ચક્રગદાઙ્ગ-
હસ્ત ભજામિ દેવં વસુદેવસુનુમ્ એ મંત્રથી નારાયણનું આવાહન
કરવું. સિંહાસને રત્નમયે સદેવ હેમાભીતાંબર શોભમાને ॥

કૃપાનિધે નદન વિશ્વભૂતૈસ્થિરોભવાસ્મિન્ મમ યન્નમિધ્યયૈ ॥
 ઐ મંત્ર બણીને આસન તથા પાદ અર્પણ કરવાં. સુવર્ણપાત્રે
 યમુનાક્ષલં શ ગંધાક્ષતૈ પુણ્યતૈઃશ્ચોતત્ ॥ મયાનિત પાદ્યમિદં
 ગૃહાણ ભો જ્ઞાનકીનાથ નમોનમસ્તે ॥ ઐ મંત્ર બણીને પાદ
 અર્પણ કરવું. સુનિર્મલં જહ્નપદાબ્ધિનિર્ગત ગંધાદિયુક્ત મહાદ-
 ભુતં જ ॥ નિષેદિતં વિશ્વગુરો ચ તાયં ગૃહાણઘર્ધ્યં ભગવ-
 ન્નમસ્તે ॥ આ મંત્ર બણીને અર્ધ્ય અર્પણ કરવું ભો પુણ્ય-
 કીર્તેશ્વર વિશ્વવાહો બ્રહ્માદિભિઃ પૂજિતપાદપદ્મ ॥ ગૃહાણ
 દેવેશ મયા નિષેદિતમાચસ્યતાં વિશ્વવિનોદિ વિષ્ણો ॥ ઐ
 મંત્ર બણીને આચમન આપવું.

તે પછી સુસ્થોદુનાતિરુચ્યેન ગચ્યેન પનસા વિમ્બો ॥ સ્ના-
 નીયં તે મહાભક્ત્યા ગૃહાણ પુરુષોત્તમ ॥ આ મંત્ર બણીને દૂધથી
 સ્નાન કરાવવું પછી શુદ્ધ જળથી સ્નાન કરાવવું. ચદ્રમંચલસંકાશં
 સર્વદેવાપ્રય દધિ ॥ સ્નાપનાર્થં મયા દતં પ્રસ્યર્થં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥
 ઐ મંત્ર બણીને દહિયા સ્નાન કરાવવું અને પછી શુદ્ધ જળથી
 સ્નાન કરાવવું. ધૃતકુંભસમાયુક્તં ગૃતયોનેગૃતપ્રિયિ ॥ ગૃતમુક
 ગૃતદાતાસિ ગૃત સ્નાનાય ગૃહ્યતામ્ ॥ ઐ મંત્ર બણીને ધીથી
 સ્નાન કરાવીને પછી શુદ્ધ જળથી સ્નાન કરાવવું. મધુરુપો વસંત
 સ્ત્વં ત્વમેય સર્વદા વિમ્બો ॥ મધુસૂદનસંપ્રીત્યૈ મધુસ્નાનાય
 ગૃહ્યતામ્ ॥ ઐ મંત્ર બણીને મધથી સ્નાન કરાવ્યા પછી શુદ્ધ જળથી
 સ્નાન કરાવવું શર્કરાગૃતસંયુક્ત ત્મેવ શર્કરા પ્રમ્બો ॥ અમત
 શર્કરા પ્રીત્યા સ્નાનાય પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ ઐ મંત્ર બણીને શર્કરાથી
 સ્નાન કરાવવું અને પછી શુદ્ધ જળથી સ્નાન કરાવવું તે પછી
 શીલકમીનારાયણ ઉપર પુરૂષ શુક્રતથી અથવા તેા વિષ્ણુશુક્રતથી જળ

વડે અભિષેક કરવો. અભિષેક કર્યા પછી વેદવ્રક્તસમાયુક્તે યજ્ઞ
 સાણસન્ધિતે ॥ સર્વધર્મગ્રંથદે દેવ વાસસી પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ એ
 મંત્ર ભણીને શ્રી વદમીનારાયણ વસ્ત્ર પહેરાવતાં બ્રહ્મવિષ્ણુમહેશ્વર
 નિમિત્તે બ્રહ્મતુષ્કમ્ ॥ યજ્ઞોપવિતદાનેનપ્રીયતાં કમલાપતિઃ ॥
 આ મંત્ર ભણીને યજ્ઞોપવિત પહેરાવવું. શ્રીલંકા ચંદન દીવ્ય
 ગંઢાઢયં સુમનોહરં ॥ વિલેપનં સુરશ્રેષ્ઠ ચંદન પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥
 એ મંત્ર ભણીને ચંદન ચઢાવવું. હરિદ્રારંજિતા દેવો પરસૌભા
 સ્યદાયિનો ॥ અતસ્ત્વાં પુજયિષ્યામિ ગૃહાણ પરમેશ્વરો ॥
 એ મંત્ર ભણીને લક્ષ્મીજીને હરિદ્રા ચઢાવવી કુંકુમકામદ દિવ્ય
 કામનાકામસંભવમ્ કુંકુમેનાચિતો દેવો ગૃહાણ પરમેશ્વરિ ॥
 એ મંત્ર વડે કુંકુમ ચઢાવવું અક્ષતાશ્ચ સુરશ્રેષ્ઠાઃ કુંકુમમાલતા
 સુશોભિતાઃ । મયા નિવેદિતા મંધત્યા ગૃહાણ પરમેશ્વર ॥
 એ મંત્ર ભણીને અક્ષત ચઢાવવી. મલ્લિકાદિ સુગન્ધોની માલ-
 ત્યોની વૈ પ્રભો ॥ મયા હતાનિ પુજાર્થં પુષ્પાણિ પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥
 એ મંત્ર ભણીને શ્રી સત્યનારાયણને પુષ્પ ચઢાવતાં, તે પછી વિષ્ણુના
 સહસ્ર નામવડે શ્રીનારાયણ ઉપર એક હાથેર ઉલસીદલ ચઢાવવાં
 ઉલસીદલ ચઢાવ્યા પછી વનસ્પતિરક્ષોવમ્ભૂતો ગંધાઢયો ગંધડ-
 સ્તમઃ ॥ આર્ધયઃ સર્વદેવાનાં ધુપોયં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ એ મંત્ર
 વડે ધુપ કરવો. સજ્યં ચ વનિસંયુક્ત વહિના યોજિતં મયા ॥
 દીપં ગૃહાણ દેવેશ ત્રેલોક્યતિમિરાપહમ્ ॥ એ મંત્ર ભણીને
 દીપક અર્પણ કરવો ધૂતપકં હયિસ્યાન્નં પ્રાયસં ચ સશર્કરં ॥
 કદલીદુગ્ધ સંયુક્ત નૈવેદ્ય પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ એ મંત્ર વડે શીરાનું
 તથા ફળનું નૈવેદ્ય અર્પણ કરવું તે પછી હાથ અને મુખ પ્રક્ષાલન
 કરાવી તે નીચેના મંત્રથી સત્યનારાયણ દેવને આચમન કરાવવું
 લલ્લૈવંકપુરમુતં તાંબૂલં પૂજિતમ પ્રીત્યા ગૃહાણ દેવેગ મમ

सौख्यं विविर्धय ॥ ओ भंत्र लक्ष्मीने तांशुव अपर्ष्य करवुं.
हिरण्यगभगर्भस्थ ओ भंत्र लक्ष्मीने तेमनी समीप दक्षिणा करी.
इदं फल भया देव स्थापितं पुरस्त्व ॥ तेमने सफलावा
सिर्भवेज्जमनि जन्जनी ॥ ओ भंत्र लक्ष्मी श्री सत्यनारायणु देवना
अर्च्यारविंदमां श्रीक्षण अपर्ष्य करवुं चतुर्वतिसमायुक्त धृतेषु च
सुपुरितम् ॥ नीरजीजेन संतुष्टो भवत्वेष्व जगत्पतिः ॥ ओ
भंत्रथी तेमनी आरति करवी ते पछी यानि कानि च पापानि
जन्मांल्लरकृतानि च ॥ तानि तानि विनश्यन्ति प्रदक्षिणपदे
पदे ॥ ओ भंत्र लक्ष्मीतां लक्ष्मीतां श्री सत्यनारायणु देवनी प्रदक्षिणा
करवी ते ज्यन्ते हाथमां पुष्प लहानं नीयेना भंत्रथी पुष्पांजलि
करवी. विद्याबुद्धिधनैश्वर्यपुनादिसंपदः ॥ पुष्पांजलिप्रक्षानेन
देहिने ईप्सितं वरम् ॥ आ रीते पुष्पांजली यक्ष रक्षया पछी ओ
हाथ जेदीते नीये प्रमाणे प्रार्थना करवी.

यन्मया भक्तियुक्तेन पुष्पं पत्रं फलं जलं ॥ निवेदितं
च नैवेद्यं तद्गृहाणानुकंपया ॥ मंत्रहीन क्रियाहीनं भक्तिहीनं
जनार्दन ॥ यत्पुजितं वया देन परिपूर्णं तदस्तु मे अमोघ
पुंडरीकाक्षं नृसिंह दैत्यसूतनं दृषीकेशं जगन्नाथ वाग श
वरदायकं ॥ गुणत्रय गुणातीतं गोविंदं गरुडध्वजं ॥ जना
र्दन जनातीत जातकीवल्लभ हरिम् ॥ प्रणमामि सदा भक्त्या
नारायणमतः परम् ॥ दुर्गमे विषमे घोर शत्रुभिः परिपी-
डिते ॥ निस्तारयस्व मधेषु तथा मिष्टफलेषु च । नामान्ये
तानि सकीर्य ईप्सितं फलप्राप्नुयात् ॥ सत्यनारायण देवं
बंदेह कामदं प्रभु ॥ लीलयावितदं विश्वस्थेन वस्मै नमोनमः ॥

॥ इति श्री सत्यनारायण पूजा समाप्तः ॥

અથ સત્યનારાયણની કથા.

અધ્યાય ૧ લો.

॥ ઋષય ઝઙ્ઘઃ ॥

અકદા નૈમિષાંણ્યે ઋષયઃ શૌનકાદય ॥

પ્રચ્છુર્મુનયઃ સર્વે સુતં પૌરાણિકં સ્વલુ ॥૧॥

અયોધ્યાની સમીપે નૈમિશારણ્યમાં રહેનારા અને
મંત્રને જ્ઞેનારા, શૌનક આદી રૂપીઓ. સંપૂર્ણ પુરાણો
જાણનાર સુત નામના પુરાણીને નીચેના પ્રશ્ન કરતા હતા. ૧

પ્રતેન તપસા કિં વા પ્રાપ્યતે વાંચ્છિત ફલમ્ ॥

સત્સર્વ શ્રોતુમિચ્છામઃ કથયસ્વ મહામુને ॥૨॥

હે મહામુને ! કીયું વૃત્ત અથવા તપકર્યાર્થી વાંછીત
ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. તે શ્રવણ કરવા ઇચ્છા કરીએ છીએ;
માટે આપ અમને કથન કરો. ૨

॥ સૂત ડવાચ ॥

નારદેનૈવ સંતુષ્ટ મગવાન્કમલાપિઃ ॥

સુરર્ષયે યથૈવાહં તચ્છૃણુધ્વં સમાહિતાઃ ॥૩॥

આવો પ્રશ્ન શ્રવણ કરીને સુત કહે છે. કોઈ કાળના
વિષે દેવરૂપી નારદજીએ શ્રીકૃષ્ણને વૈકુંઠમાં એવોજ
પ્રશ્ન કર્યો હતો. તેમાં જ શ્રીકૃષ્ણભગવાને ઉત્તર આપ્યો

તેજ તમને કહું છું તે તમે સાવધાન થઈને સાંભળો. ૩

एकदा नारदो योगो परानु ग्रकांक्षया ॥

पर्यटन विविधल्लोकान्मत्येलोकमुपागतः ॥४॥

આ પ્રશ્ન શ્રીભગવાને કરતાં પહેલાં શ્રીનારદૃષિ એક વખત મનુષ્ય લોકમાં પારકા ઉપર કૃપા કરવી આ હેતુથી આઠ્યા.

ततो दक्षः अनान्सर्वान्नाना क्लेशसमन्वितान् ॥

नानायोनिसमुत्पन्नान्क्लिश्यमानान्स्वकर्मभिः ॥५॥

અને તે પછી મનુષ્ય લોકમાંના અનેક માણસ નાના પ્રકારના કલેશ અને યોનીમાં જન્મ આદી ઘણાં પ્રકારનાં દુઃખો ભોગવે છે અને પોતાનાં કર્મો કરીને કલેશ પામે છે એવું જોઈને. ૫

केनोपायेन चैतेषां दुःखनाशो भवेद्ब्रुवम् ॥

इति संचित्य मनसा विष्णुलोकं गतस्नदा ॥६॥

“ ડીયો ઉપાય કર્યાથી આ સર્વ મનુષ્યના દુઃખ-કલેશ દુર થાય ” એવો વિચાર મનમાં લાવી નારદૃષિ અનેક પ્રકારોનાં સર્વ લોકમાંથી ફરતા ફરતા વિષ્ણુ લોકમાં ગયા. ૬

तत्रनारायणं देवं शुक्लवर्णं चतुर्भुजम् ॥

शंचचक्रगदापद्मवनमालाविभूषितम् ॥७॥

વૈકુંઠમાં નારદજી ગયા અને ત્યાં શુકલવર્ણ, ચતુર્ભુજ અને દરેક હાથમાં શંખ, ચક્ર ગદા પદ્મ ધારણ કરેલાં છે. પગ સુધિ લટકનારી અને શોભા આપનારી વનમાલા કુંઠમાં છે.

દૃષ્ટ્વા તં દેવદેવેશં સ્નોતું સમુપચક્રમે ॥

॥ નારદ ઉવાચ ॥

નમો વાહ્મનસાતીતરૂપાયનંતશક્તે ॥૮॥

એવા સર્વોત્તમ શ્રીનારાયણ દેવ (ભગવાન) ન જોઈ નારદૃષ્ટીએ તેમની સ્તુતી વંદના કરવા સારૂ આરંભ કર્યો. નારદજી કહે છે વાણી અને મનથી એવા પણ અતીત એવા અનંતશક્તિ રૂપને નમસ્કાર કરું છું. ૮

આદિમધ્યાંતહીનાયતિ ગુણાય ગુણાત્માને ॥

સર્વષામાદિમુક્તાય ભક્તનામાર્તિનાશિને ॥૯॥

તમે આદી મધ્ય અને અંત, આ ત્રણ વગર નિર-ગુણ છતાં ભક્તોની પીડા મટાડવાને સગુણ થવાને આપ સર્વથી પહેલા છે. અન ભક્તોના દુઃખ દુર કરો છે. ” ૯

શ્રુત્વાસ્તોત્રં તતોવિષ્ણુર્નારદં પ્રત્યભાષત ॥

॥ શ્રી ભગવાનુવાચ ॥

કિમર્થમાગતોઽસિત્વં કિં તે મનમિ વર્તતે ॥૧૦॥

આ પ્રમાણે નારદજીએ કરેલી સ્તુતી સાંભળીને શ્રી ભગવાન વિષ્ણુ નારદજીને કહે છે “હે નારદ૩ષી ! તમે શો હેતુ મનમાં રાખી અહીં આઠ્યા છો. ૧૦

કથયસ્વ મહાભાગ તત્સર્વં કથયામિ તે ॥

॥ નારદ ઉવાચ ॥

મર્ત્યલોકે જ્ઞાનાઃ સર્વે નાનાકલેશસમન્વિતાઃ ॥

નાનાયોનિસમુત્પાન્નાઃ પચ્યંતે પાપકર્મભિઃ ॥૧૧॥

“ તમારા મનમાં જે કાંઈ હેતુ હોય તે મને કહો તેનો ઉત્તર હું તમને કહિશ.” એવું શ્રીભગવાનનું વાક્ય સાંભળી નારદ૩ષી કહેછેકે હે પ્રભુ ! મનુષ્યલોકમાં સર્વજન અનેક કલેશ થકી યુક્ત એવા અનેક યોનીમાં ઉત્પન્ન થઈને પાપ કર્મથી રચી પચી રહેલા છે. ” ૧૧

તત્કથં શમયેન્નાથ લઘૂપાયેન તદ્વદ ॥

શ્રોતુમિચ્છામિ તત્સર્વકૃપાસ્તિ યદિ તે મયિ ॥૧૨॥

“ માટે તે જનોના દુઃખ હે પ્રભુ ! જે કાંઈ સહેજ શાજ ઉપાય થકી શાંત થાય એવો ઇલાજ આપની કૃપા મારા ઉપર હોય તો આપની પાસેથી શ્રવણ કરવાની હું ઇચ્છા રાખું છું. ”

॥ શ્રી ભગવાનુવાચ ॥

સાધુ પૃષ્ઠં ત્વચા વત્સ લોકાનુગ્રહકાંક્ષયા ॥

યકૃત્વા મુચ્યતે મોહાત્તચ્છૃણુષ્વ વદામિ તે ॥૧૩॥

એવું નારદે રૂપીનું ભાષણ સાંભળી શ્રી ભગવાન કહે છે હે શ્રેષ્ઠ નારદજી ? તમે ઘણી સારી વાત મને પુછી.લોકો ઉપર કૃપા કરવી એવી તમારી ઇચ્છા છે. તો જે વૃત્ત કર્યાંથી તમેએ કહેલા બધા પીડા રૂપી મોહમાંથી તે લોકો મુક્ત થશે એવા ઉપાય કહું છું સાંભળો. ૧૩

વ્રતમસિ મહત્પુણ્યં સ્વર્ગ મર્ત્ય ચ દુર્લભમ્ ॥

તવ સ્નેહાન્મયા વત્સ પ્રકાશઃક્રિયતેઽધુન ॥૧૪॥

હે મીત્ર ? ઘણું પુણ્ય આપવાવાળું મનુષ્ય લોકમાં અને સ્વર્ગમાં પણ દુર્લભ એવું વૃત્ત છે તે તમારી સાથે સ્નેહ ભાવ હોવાથી હમણાં કહું છું. ૧૪

સત્યનારાયણસ્યૈવં વ્રતં સમ્યગ્વિધાનતઃ ॥

કૃત્વા સદ્યઃ સુखं ભુક્ત્વા પરમ મોક્ષમાप्नुયાત્ ॥૧૫॥

“ સત્યનારાયણ દેવનું વૃત્ત ઉત્તમ પ્રકારે અને વિધિયુક્ત કર્યાંથી માણસ તત્કાલ સુખ પામશે અને દેહ છુટ્યા પછી પણ પરલોકમાં મોક્ષ પામશે. ” ૧૫

તચ્છૃત્વા ભગવદ્વાક્યં નારદે મુનિરબ્રવીત્ ।

॥ નારદ ઉવાચ ॥

કિ ફલં કિ વિધાનં ચ કૃતં કે નૈવ તદ્વ્રતમ્ ॥૧૬॥

આ નારદનું ઈશ્વર વાક્ય સાંભળીને નારદેશ્વા
પુછે છે કે, “ તે વૃત કર્યાથી શું ફળ થશે અને તેનું
વિધાન કેવું અને પુર્વે આ વૃત કોણે કરેલું ? ” ૧૬

તત્સર્વં વિસ્તારાદ્ બ્રૂહિ કદા કાર્યં હિ તદ્ વ્રતમ્ ॥

॥ શ્રી ભગવાનુવાચ ॥

દુઃસ્વશોકાદિશમનં ધનધાન્યપ્રવર્ધનમ્ ॥૧૭॥

“ વિગેરે સવિસ્તર હઠીકત ને વૃત ક્યારે કરવું ?
તે કહો ” એવો નારદજીનો ફરીથી પ્રશ્ન સાંભળીને
શ્રીભગવાન કહે છે “ હે નારદજી ! આ સત્યનારાયણનું
વૃત દુઃખ સોક વિગેરેને મટાડવાવાળું અને ધન
ધાન્યને વધારવાવાળું એવું ધણુજ ઉત્તમ ફળ આપવા
વાળું છે. ” ૧૭

મૌભાગ્યમંતતિકર સર્વત્ર વિજય પ્રદમ્ ॥

યસ્મિન્કસ્મિન્દિને મર્ત્યોભક્તિશ્રદ્ધાસમન્વિતઃ ॥૧૮॥

આ વૃત સ્ત્રીઓને મંતતિ અને સૌભાગ્ય પ્રાપ્તી
કરવા વાળું એવું છે; તેમજ પુરૂષોને પણ વીજયવાળું
એવું છે, ગમે તે દિવસે પુણ્ય શ્રદ્ધાથી. ૧૮

સત્યનારાયણં દેવં યજેચ્ચેવ નિશામુખે ॥

બ્રાહ્મણેર્વાધર્મશ્રૈયૈવ સહિતો ધર્મતત્પરઃ ॥૧૯॥

અપવાસી રહિને સત્યનારાયણ દેવનું સાયંકાલની
વખતે આહ્વાણ અને પોતાના સગાવહાલા ઇષ્ટમિત્રને
બોલાવીને પુજન કરવું. ૧૯

નૈવેદ્યં ભક્તિતો દદ્યાત્સપાદં મધ્યમુત્તતમ્ ॥

રંભાફલં ઘૃતં ક્ષીરં ગોધૂમસ્ય ચ ચુર્ણકમ્ ॥૨૦॥

આ પુજનમાં નૈવેદ્યમાં ઘઉંનો રવો પાંચ ચતુર્થાંશ
લઘુ તેમાં કેળાં ઘી, ખાંડ, નાખી સારો શીરો કરીને
અર્પણ કરવો. ૨૦

અભાવે શાલિચુર્ણ વા શર્કરા વા ગુડં તથા ॥

સપાદં સર્વમધ્યાણિ ચૈકીકૃત્ય નિવેદયેત્ ॥૨૧॥

પુજન કરનારને ઘઉંનો રવો ન મળે તો ચોખાનો
લોટ, લેવો ખાંડ ન હોય તો જાળ લેવો પણ બધી જાણુસો
સરખી એટલે પાંચ ચતુર્થાંશ લેવી. ૨૧

વિપ્રાય દક્ષિણા દદ્યાત્કથાં શ્રુત્વાજનૈઃ સહ ॥

તતશ્ચ વંધુભિઃ સાર્ધં વિપ્રાંશ્ચ પ્રતિભોજયેત્ ॥૨૨॥

પછી પોતાની શક્તી પ્રમાણે આહ્વાણોને દક્ષણા
આપવી અને શ્રી સત્યનારાયણ વૃત કથા પોતાનાં
સગાવહાંસા ઇષ્ટમિત્ર સાથે શ્રવણ કરવી તે પછી પોતાનાં
સગાવહાંસાં તથા આહ્વાણો સાથે ભોજન કરવું. ૨૨

સપાદં ભક્ષયેદ્ભક્ત્યા નૃત્યગીતાદિકં ચરેત ॥

તતશ્ચ સ્વગૃહં ગચ્છેત્સત્યનારાયણં સ્મરન્ ॥ ૨૩ ॥

અન ભકિતએ કરી શ્રી સત્યનારાયણ આગળ
નૃત્ય તથા ગાયન કરવું એવી રીતે નદીના નિર ઉપર
અથવા દેવાલયમાં એવું વૃત કરીને શ્રી સત્યનારાયણ
ભગવાનનું સ્મરણ કરતે કરતે પોતાના ગૃહે જવું. ૨૩
एवं कृते मनुष्याणां वांछासिद्धिर्भवेद् ध्रुवम् ॥

વિશેષતઃ કલિયુગે લઘુપાયોઽસ્તિ મૃતલે ॥૨૪॥

આ રીતે આ વૃત ભકિતથી જે માણસ કરશે તેની
મન કામના સિદ્ધ થશે. આ ઘણું કરીને કલિયુગમાં
અનેક તરેહની પીડા થઈ પીડીત એવા લોકોને આ
સહેલા ઉપાયથી આ મોટા દુઃખમાંથી મુક્ત થવા સારૂ
ઘણોજ નહાનો આ મનુષ્યલોકમાં ધક્કાજ છે. ૨૪

इति श्रीकंदपुराणे रेखाखंडे सत्यनारायणकथार्या

प्रथममोध्यायः ॥ १ ॥

અધ્યાય ૨ જો.

॥ મૂત ઉવાચ ॥

અથાન્યત્સંપ્રવક્ષ્યામિ કૃત્તં યેન પુરા દિજ ॥

કશ્ચિત્કાશીપુરે મ્વે હ્યા સિદ્ધિપ્રોઽતિનિર્ધનઃ॥૧॥

મુતજી કહે છે બીજું એક કહું છું કે પુર્વે રમણીય
એવા કાશી ક્ષેત્રના વિષે રહેનારો એક બ્રાહ્મણ અત્યંત
નિર્ધન હતો. ૧

શુક્તહમ્યાં વ્યાકુલો મૂત્વા નિત્યં બ્રાઘ્મ મૂતલે ॥

દુઃખિતં બ્રહ્મણં દૃષ્ટ્વા ભગવાન્બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥ ૨ ॥

તે દરરોજ ભુખે અને તરસે પીડાએલો આકુલ
વ્યાકુલ થઈ કાશી ક્ષેત્રમાં ફરતો એ બ્રાહ્મણને બ્રાહ્મણ
જેને પ્રિય છે એવા શ્રી ભગવાને જોયો. ૨

વૃદ્ધબ્રહ્મણરૂપસ્તં પ્રપચ્છ દિજમાદરાત્ ॥

કિમર્થં ભ્રમસે વિપ્ર મહીં નિત્યં સુદઃખિતઃ ॥ ૩ ॥

અને પોતાનું ૩૫ બદલીઘરડા બ્રાહ્મણનું ૩૫ લેઈ
એ દરિદ્ર બ્રાહ્મણને પુછે છે કે “ હે બ્રાહ્મણ ! અત્યંત

દુઃખીત એવો જ તું આ પૃથ્વી ઉપર શા શાઈ
ફરે છે ? ૩

તત્સર્વશ્રોતુમિच्छामિ કથ્યતાં દ્વિજસત્તમ ॥

॥ બ્રાહ્મણ ઉવાચ ॥

બ્રાહ્મણોતિદરિદ્રોઽહં મિક્ષાર્થં વૈ ભ્રમે મહીમ્ ॥ ૪ ॥

“ આ ત્હાઈં વત્તાંત સાંભળવા હું ઇચ્છા કરું છું
માટે હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ઠ ! મને કહે ત્યારે દરિદ્ર બ્રાહ્મણ
કહે છે કે “ હું ગરીબ બ્રાહ્મણ અત્યંત દરિદ્ર છું તેથી
સ્ત્રીક્ષા માગવા શાઈં પૃથ્વી ઉપર ફરું છું. ૪

ઉપાયં પ્રદિ જાનાસિ કૃપયા કથય પ્રભો ॥

॥ વ્રદ્ધ બ્રાહ્મણ ઉવાચ ॥

સત્યનારાયણો વિષ્ણુર્વાછિતાર્થફલપ્રદઃ ॥ ૫ ॥

હે પ્રભુ ભગવાન ? જો મ્હાઈં દરિદ્ર દુર થાય એવો
અંધ ઇલાજ આપ બણતા હો તો તે કૃપા કરીને મને
કહો ” એણે દરિદ્ર બ્રાહ્મણનું ભાષણ સાંભળી વરડો
બ્રાહ્મણ કહે છે- “ હે બ્રાહ્મણ ! સત્યનારાયણ નામના
વીષ્ણુદેવે ઇચ્છેલું ફળ કળીપુરના વિષે પુજન કર્યા
થકી આપનારા એવા પ્રત્યક્ષ ને, ૫

તસ્ય ત્વપૂજનં વિપ્ર કુરુષ્વ વ્રતમુતમમ્ ॥

યત્કૃત્વા સર્વં દુઃસ્વેભ્યો મુક્તો ભવતિ માનવઃ ॥૬॥

શ્રી સત્યનારાયણ કહે છે કે “ હે બ્રાહ્મણ તું એ સત્યદેવનું વ્રત અને પુજન સારી રીતે કર કે જે કર્યા થઈ માણસ સર્વ દુઃખથી મુક્ત થાય છે. ” ૬

વિધાનં ચ વ્રતસ્યાપિ વિપ્રયામાષ્ય યત્નતઃ ॥

સત્યનારાયણો વૃદ્ધસ્ત્રૈવાં પરીચત ॥ ૭ ॥

પછી દરિદ્ર બ્રાહ્મણને ૩૫ બદલનારા ધરડા બ્રાહ્મણે વૃતનું સર્વ વિધાન કહ્યું અને પોતે અંતરધ્યાન થયા. ૭

તદ્વ્રતં સંકરિષ્યામિ યદુક્તં બ્રાહ્મણેન વૈ ॥

ઇતિ સંવિત્ય વિપ્રોઽસો રાત્રેાંનિદ્રાંન લબ્ધવાન ॥૮॥

એ ધરડા બ્રાહ્મણે કહેલું વૃત હું ક્યારે કરીશ ” એવી ઉત્કંઠાથી એ દરિદ્રી બ્રાહ્મણને તે વખતથી તે આખી રાત્રીમાં ઉંઘ આવી નહી. ૮

તતઃ પ્રાતઃ સમુત્થાય સત્યનારાયણવ્રતમ્ ॥

કરિષ્ય ઇતિ સંકપ્ય મિક્ષાર્થમગમદ્દિજૈ ॥ ૯ ॥

પછી બીજે દિવસે સુર્યઉદય થયે દરીદ્રી બ્રાહ્મણે
“હું આજ સત્યનારાયણનું વૃત કરીશ એવો સંકલ્પ
કરીને તે હંમેશના રીવાજ મુજબ ભીક્ષા માગવા
સાડે ગયો. ૯

तस्मिन्नेव दिने विप्रः प्रचुरं द्रव्यमाप्तवान् ॥
तेनैव बंधुभिः सार्धं सत्यस्यव्रतमाचरेत् ॥१०॥

તે દીવસે હંમેશના કરતાં એ બ્રાહ્મણને ઘણું દ્રવ્ય
મળ્યું તે મળતાં વારજ તેજ દીવસે એ દરદ્રી બ્રાહ્મણે
પોતાનાં સગા સંબંધી ઇષ્ટ મીત્ર વીજેરેને બોલાવી
ને સાથે શ્રીસત્યનારાયણનું વૃત કર્યું ૧૦

सर्वदुःखविनिर्मुक्तः सर्वसंपत्समन्वितः ॥
बभूव स द्विजश्रेष्ठो व्रतस्यास्य प्रभावतः ॥११॥

એ બ્રાહ્મણે પુણ્ય ભક્તિથી શ્રી સત્યનારાયણનું
વૃત તથા પુજન કર્યાથી થોડાજ વખતમાં દરીદ્રી બ્રાહ્મણ
દુઃખ થકી મુક્ત થઈને અગણિત સંપત્તીનો માલેક
થયો એવો શ્રી સત્યદેવના વૃત તથા પુજનનો આ
કલ્પીયુગના વિષે અનુભવ થયો તથા યશો એટલું

ઐશ્વર્ય આપવાનું સામર્થ્ય આ શ્રી સત્યદેવના વૃતમાં છે. ૧૧

તનપ્રંમૃતિ કાલં ચ માસિ વ્રતં કૃતમ ॥

एवं नारायणस्येदं व्रतं कृत्वा दिजोत्तमः ॥१२॥

सर्वपापविनिर्मुक्तो दुर्लभं भीक्षमाप्तवान् ॥

એણું બાણીને બ્રાહ્મણ દરેક મહીનામાં આવનારી પર્વાણીને દિવસે વૃત અને પુજા શ્રી સત્યનારાયણ દેવની કરતો એના પુણ્યથી એ બ્રાહ્મણ સર્વ પાપથી નિર્મુક્ત થઈને અત્યંત દુર્લભ ભોક્ષપદના વીષે ગયો. ૧૨

व्रतमस्य यदा विप्र पृथिव्यां संक्रिष्यति ॥ १३ ॥

तदैव मर्वदुःखं च मनुजस्य विनश्यति ॥

જે વખતે જે શ્રીસત્યદેવનું વ્રત તથા પુજન પૃથ્વી ઉપર કરશે તો તેજ વખતે સર્વ દુખો થકી મુક્ત થશે. ૧૩

एवं नारायणेनोक्तं नारदाय महात्मने ॥

मया तत्कथितं विप्राः किमन्यत्कथयामि वः ॥१४॥

સુકજી શોનક આદી ઋષિયોને કહે છે કે ‘ આ

શ્રી સત્યનારાયણે એ નારદરૂપીને કલ્પીયુગમાં સહેલા ઉપાયથી વાસના પુરી કરવાવાળું વ્રત તથા પુજન કહ્યું તેજ મેં આપને કહ્યું હવે એ શીવાય બીજું આપ શું શ્રવણ કરવા ઇચ્છા રાખો છો. ૧૪

॥ ઋષય ऊचुः ॥

तस्माद्विप्राच्छृतं केन पृथिव्यां चरितं मुने ॥
तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामः श्रद्धास्माकं प्रजायते ॥१५॥

એવું સુતજી પુરાણીનું ભાષણ સાંભળીને શૌનક આદિ ઋષીયો કહે છે કે “ મુને બ્રાહ્મણના મુખમાંથી એ ચરિત્ર આ પૃથ્વીમાં કોણે શ્રવણ કર્યું. વિગેરે સર્વ આ વ્રત વિષે હકીકત સાંભળવાની અમોને ધણિ ઉત્કંઠા ઉત્પન્ન થઈ છે. ૧૫

॥ उवाच ॥

शृणुध्वं मुनयः सर्वे व्रतं येन कृतं भुवि ॥
एकदा स दिज्वरो यथाविभवविस्तरं ॥ १६ ॥

એવું શૌનક આદિ ઋષીઓનું ભાષણ સાંભળી સુતજી કહે છે. “ હે સર્વ મુનિઓ આ વરત પૃથ્વી

ઉપર એ પછી કોણે કયું એ આપને કહુ 'છું' સાવધાન થઈને સાંભળો. ૧૬

बंधुभिः स्वजनैः सार्धं व्रतं कर्तुं समुद्यतः ॥

एतस्मिन्नंतरे काले काष्ठकेता समागमत् ॥૧૭॥

પ્રથમ એક બ્રાહ્મણ એક દિવસના વિષે પોતાની સંપત્તિ પ્રમાણે પોતાના સગાં વહાલાં ઇષ્ટમિત્ર સાથે શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું વ્રત કરવા આરંભ કરે છે. એવામાં એક લાકડાનો ભારો બાંધી માથા ઉપર લેઈ એ ઠેકાણે આવ્યો. ૧૭

बहिः काष्ठं च संस्थाप्य विप्रस्य गृहमाययौ ॥

तृष्णया पिंडीतात्मा च दृष्ट्वा विप्र कृतव्रतम् ॥૧૮॥

તેણે માથા ઉપરનો ભારો દરવાજા બહાર સુકી શ્રી સત્યનારાયણદેવનિ પુજા થતી હતી ત્યાં ગયો અને તે તરસ્યો હતો તો પણ એક ચીતથી તેણે તે બ્રાહ્મણે કરેલું પુજન જોયું અને એવરતની વીધી પણ જોઈ. ૧૮

प्रणिपत्य द्विजं प्राह किमिदं क्रियते त्वया ॥

कृते किं फलमाप्नोति विस्तराद्द मे प्रभो ॥૧૯॥

અને તે બ્રાહ્મણને ઘણા આદર સત્કારથી નમસ્કાર કરીને બોલ્યો કે હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ઠ ! આ શું કરો છો અને આવું કર્યાથી શું ફળ થાય છે ? હે પ્રભુ કૃપા કરીને મને કહો. ” ૧૯

॥ વિમ્ન ઉવાચ ॥

સત્યનારાયણસ્યેદં વ્રતં સર્વશ્ચિતપ્રદમ્ ॥

તરચ પ્રમાદાન્મે સર્વં ધનધાન્યાદિક મહત્ ॥૨૦॥

બ્રાહ્મણ કહે છે “ શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું સર્વ કામના પુર્ણ કરવાવાળું એવું વ્રત કહું છું અને મેં આ વ્રત કર્યું છે તે દિવસથી શ્રી સત્યનારાયણ દેવના પ્રસાદ કરીને મને ધન્ય ધાન્ય આદિ મોટી સંપત્તી મળેલી છે. ” ૨૦

તસ્માદેતદવ્રતં જ્ઞાત્વા કાઠકતાતિહર્ષિતઃ ॥

પૃષ્ઠૌ જલં પ્રસાદં ચ ભુક્ત્વા સ નગરં યયૌ ॥૨૧॥

આ પ્રમાણે બ્રાહ્મણના મુખમાંથી શ્રી સત્યદેવનું વૃત લાકડાના ભારાવાળાએ સમજી લઈ અને ઘણુંજ હરખાતે તે બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ ભક્ષણ કરી પાણી પીધું અને પોતાના ગામ વિષે ગયો, ૨૧

સત્ત્વનારાયણં દેવં મનસા इत्यर्चितयत् ॥

કાઠં વિક્રયતો ગ્રામે પ્રાપ્યતે ચાદ્ય યદ્દનમ્ ॥૨૨॥

પછી બીજે દિવસે ભારે વેચવા સાડ આવતિ
વખતે સત્યનારાયણ દેવ પાસે ભારાવાળાએ મનમાં
સંકલ્પ કર્યો કે આજે આ ભારાની કીંમત શહેરમાંથી
મળશે તે. ૨૨

तेनैव सत्यदेवस्य कर्ष्ये व्रतमुत्तमम् ॥

इति मंचित्य मनसाकाष्ठं कृत्वा तु मस्तके ॥૨૩॥

બીજા કારણે ન ખરચતાં એ પૈસાથી શ્રી સત્યનારા-
યણ દેવનું વ્રત કરીશ એવો નિશ્ચય કરિ ભારે માથે
મુંઝી ચાલતો થયો. ૨૩

जगाम नगरे रम्ये धनिनां यत्र संस्थितिः ॥

तद्दिने काष्ठमूल्यं च द्विगुणं प्राप्तवानसौ ॥ ૨૪ ॥

તે એક સુંદર નગરમાં કે જ્યાં શેઠ શાહુકાર લોકો
રહેતા હતા તે રસ્તામાં આવ્યો ત્યાં એક શેઠે તેને જે
રોજ ભારાની કીંમત મળતિ હતી તેથી બમણી આપી
ને ભારે લીધો. ૨૪

તતઃ પ્રસન્નહૃદયઃ સુપક્વં કદલીફલમ્ ॥

શર્કરા ધૃતદુગ્ધે ચ યોઘૂમસ્ય ચ છુર્ણયમ્ ॥૨૫॥

ભારાવાળાએ બમણી કીંમત મળતાં વારજ ઘણું
આનંદ થયો અને પાકેલાં કેળાં, ખાંડ, ઘી અને ઘઉંનો
રવો વિગેરે પદાર્થ શવાશેરના પ્રમાણમાં લઈ બીજી
પુબ્બનિ સામગ્રી લઈને ઘેર આવ્યો. ૨૫

કૃત્વૈકત્ર સપાદં ચ ગૃહીત્વા સ્વગૃહં યયૌ ॥

તતો બંધન્સમાહુય ચકાર વિધિના વ્રતમ્ ॥ ૨૬ ॥

અને સગાવહાલા ઇષ્ટમિત્ર તથા બ્રાહ્મણને બોલાવી
મોટા આરંભથી વિધી પુર્વક આ વ્રત કર્યું. ૨૬

તદ્વ્રતસ્ય પ્રભાવેણ ધન પુત્રાન્વિતોઽભવત્ ॥

ઽહ લોકે સુખં મક્ત્વા ચાંતે સત્યપુરં યયૌ ॥૨૭॥

સુરજી કહે છે કે પેલો ભારાવાળો એ વ્રત
કરવાથી ધનવાન તથા પુત્રવાન થઈને એ લોકમાં
સર્વ સુખ ભોગવીને શ્રી સત્યપુર એટલે વૈકુંઠના વિષે
ગયો. ૨૭

इति सत्यनारायणकथायां द्वितीयोऽध्यायः ॥२॥

અધ્યાય ૩ જો.

॥ સુત ઉવાચ ॥

પુનરગ્રે પ્રવક્ષ્યામિ શ્રુણુધ્વં મુનિસત્તમાઃ ॥

પુરા ચોલ્યકોમુખો નામ નૃપશ્ચાસીન્મહાપતિઃ॥

સુતજી કહે છે હે શઉનકાદિ રૂપિઓ કરી આપને
શ્રી નારાયણ દેવની વૃત કથાનો બીજો ઇતિહાસ કહું
છું. તમે ઉલ્કામુખ નામનો રાજા પૃથવીનું પાલન
કરનાર હતો. ૧

જિતેન્દ્રિયઃ સત્યવાદી યયૌ દેવાલયં પ્રતિ ॥

દિને દિને ધનં દત્ત્વા દ્વિજાન્સંતોષયત્સુધીઃ ॥૨॥

જીતેન્દ્રિય; સત્યવાદી અને દરેક દિવસે મંદિરમાં
દર્શને થઈ બ્રહ્મણોને ધણુ દ્રવ્ય આપી સંતોષપમાડતો
હતો. ૨

ભાર્યા તસ્ય પ્રમુગ્ધા ચ સરોજયદના સતી ॥

મદ્રશીલા નદીતીરે સત્યસ્ય વ્રતમાચરત્ ॥ ૩ ॥

એ ઉલ્કામુખ રાજાની સ્ત્રી નામે પ્રમુગ્ધા ધણીજ
સારા સ્વભાવની કમલમુખી અને સુંદર સતી તે પોતાના

સ્વામીના સાથે ભદ્રશીલા નામે નદીના તિરે શ્રીસત્ય-
દેવનું વ્રત કરતી હતી. ૩

एतस्मिन्नन्तरे तत्र साधुरेकः समागतः ॥

वाणिज्ममार्थं बहुधनैरनेकैः परिपूरितः ॥ ૪ ॥

એવામાં તે નદિના કાંઠે સાધુ નામે એક વાણીયો
ઘણો ધનવાન અને વેપાર અરથે ઘણાં મોતી જવાહીર
વીગેરે ધન લઇને નીકળેલો. ૪

नावं संस्थाप्यं तत्तीरे जगाम नृपतिं प्रति ॥

दृष्ट्वा सव्रतिवं भूपं पप्रच्छ विनयान्वितः ॥ ૫ ॥

તેણે તે નદિના કાંઠે પોતાનું વહાણુ લાવી જ્યાંહાં
રાણીશ્રી વ્રત કરતાં હતાં તેમની પાસે જઈ વિનંતી
પુર્વક ઘણી નમ્રતાથી પ્રશ્ન કરવા લાગ્યો. ૫

॥ साधुत्वाच्च ॥

कमिदं कुरुपे राछन्भक्तियुक्तेन चेतसा ॥

प्रकाशं कुरु तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि सांप्रतम् ॥૬॥

સાધુ પુછે છે “ હે મહારાજ આપ ઘણીજ સ-

ક્ષિતીની સાથે એક ચિતે આ વખતે શું કરો છો ? એ
મને કહેશો એવું ઇચ્છું છું. ૬

॥ રાજોવાચ ॥

પૂજનં ક્રિયતે સાધો વિષ્ણોસ્તુલતેજસઃ ॥

વ્રતં ચ સ્વજનૈઃ સાર્ધં પુત્રાદ્યાવાસિકામ્યયા ॥ ૭ ॥

એવા પ્રકારે સાધુનામે વેપારીનું ભાષણ સાંભળતાં
પાર રાજા ઉલ્કામુખ કહે છે કે “હે સાધુ વેપારી ! શ્રી
મહા વિષ્ણુ સત્યદેવ કે જેના મહિમાનો પાર ન આવે
એવા તેજસ્વી છે તેમનું પુત્ર તથા ધન ધાન્યે સંપત્તિ
મળે, એ હેતુથી મહારા સગા વહાલા ઇષ્ટ મિત્ર સાથે
વરત તથા પુજન કરે” છું. ૭

મૂપસ્ય વચનં શ્રુત્વા સાધુઃ પ્રાવાચ સાદરમ્ ॥

સર્વં કથય મે રાજન્કરિષ્યેઽહં તદોદિતમ્ ॥ ૮ ॥

એવું રાજાનું ભાષણ સાંભળી સાધુ સોદાગરે
ઘણા આદરથી કહ્યુંકે આ વ્રતનો વિધી મને સવિસ્તાર
કહો છું નિશ્ચયથી આપના કલા મુજબ આ વ્રત
કરિશ. ૮

મમાપિ સંતતિનાંસ્તિ હ્યેતસ્માજ્જાયતે ધ્રુવમ્ ॥

તતો નિવૃત્ય વાણિજ્યાત્માનંદીં ગૃહમોગતઃ ॥ ૯ ॥

કે જે મને પણ સંતતી નથી અને આપના કલ્યા
પ્રમાણે આ સત્યદેવનું વ્રત કર્યાથી સંતતિ થશે એ
માટે હું વેપાર અરથે દેશાંતરે ન જતાં ઘેર જાઉં છું
એવું કહી વેપાર અરથે જવું છોડી હરખથી પોતાના
ઘેર આંચો. ૯

भार्यायै कथितं सूर्य संततिदायकम् ॥

तदा व्रतं करिष्यामि यदा मे संततिभवेत् ॥૧૦॥

અને વ્રતનો મહિમા પોતાની સ્ત્રીને કહીને નિશ્ચય
કે જ્યારે મને સંતતિ થશે ત્યારે હું આ વ્રત કરિશ. ૧૦
इति लीलावती प्राह पत्नी साधुः स सत्तमः ॥
एकस्मिन्दिवसे तस्य भार्या लीलावती सती॥૧૧॥
એવું લીલાવતી નામની પોતાની સ્ત્રીની સાથે
વાણિયાએ કહ્યું.

भर्तृयुक्तानंदचित्ताभवद्धर्मपरायणा ॥

गर्भिणी साभवत्तस्य भार्या सत्यप्रसादतः ॥૧૨॥

પછી એક દીવસે તેની સ્ત્રી પોતાના ધર્મ પ્રમાણે
આલનારી એવી પોતાના સ્વામી સાથે હરખાતી રતુવાળી
શ્રેયેલા શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદે ગર્ભવતી થઈ. ૧૧-૧૨

દશમે માસિ વૈ તસ્યાઃ કન્યારત્નમજાયત ॥

દિને દિને સા વૃધે શુક્લપક્ષે યથાશશી ॥૧૩॥

તેને દસમે મહિને રત્ન જેવી એક કન્યા થઈ ને જે પ્રમાણે ચંદ્રમા શુદ્ધ પંખવાડીયામાં દિવસે દિવસે મોટો થતો જાય તે પ્રમાણે મોટી થતી, ૧૩

નામ્ના કલાવતી चेति तन्नामकरणं कृतम् ॥

ततो लीलावती प्राह स्वामिनं मधुरं वचः ॥૧૪॥

તેનુ નામ કલાવતિ એવુ ધાર્યું તે પછી સાધુ વાણીયાની લીલાવતી સ્ત્રી પોતાના સ્વામીને મધુર વચનથી બોલી કે હે પ્રીયસ્વામી ! આપે માનેલુ શ્રી સત્યદેવનુ વ્રત શા કારણથી કરતા નથી. ૧૪.

॥ સાધુ સ્વાચ ॥

न करोषि किमर्थं वै पुरा संकल्पितं व्रतम् ॥

विवाहसमये त्वस्याः करिष्यामि व्रतं प्रियौ ॥૧૫॥

એવુ પોતાની સ્ત્રીનુ મધુર વચન સાંભળીને સાધુ વાણીયો બોલ્યો હે પ્રીયે ! એ વ્રત આપણે કલાવતી કન્યાના લગ્ન વખતે કરીશું. ૧૫

इति भार्या समाश्वास्य जगाम नगरं प्रति ॥

ततः कलावती कन्या ववृधे पितृवेश्मनि ॥ १६ ॥

આ પ્રમાણે સાધુ વાણીયાએ પોતાની સ્ત્રીને સમજાણે આપીને પોતે બીજા નગર વિષે વેપાર અર્થે ગયો, અહીંયા કલાવતી બાપના ઘેર દિવસે દિવસે મોટી થતી ગઈ. ૧૬

दृष्ट्वा कन्यां ततः साधुर्नगरे सखिभिः सह ॥

मंत्रयित्वा द्रुतं द्रुतं प्रेक्षमास धर्मवित् ॥ १७ ॥

પછી લગ્ન કરવા યોગ્ય થયેલી કન્યાને પોતાની બેનપણીઓ સાથે પોતાના નગરમાં એક દિવસે ધર્મ-શીલ સાધુ વાણીયાએ જોઈને પોતે મુનીમને કન્યાને વર શોધવા મોકલ્યો. ૧૭

विवाहार्थं च कन्याया वरं श्रेष्ठं विचारय ॥

तेनाज्ञप्तश्च दूतो सौ कांचनं नगरं ययौ ॥ १८ ॥

અને કહ્યું કે “ જાઓ આપણી કલાવતી કન્યાને માટે યોગ્ય અને ઉત્તમવર શોધી લાવો.” એવી આજ્ઞા થવાથી તે મુનીમ કાંચન નામના નગરમાં આવી પહોંચ્યો. ૧૮

તસ્માદેકં વણિકપુત્રં સમાદાયાગતો હિ સઃ ॥

દૃષ્ટ્વા તું સુંદરં બાલં વણિકપુત્રં ગુણાન્વિતામ્ ॥૧૯॥

અને ત્યાંથી એક સુંદર રૂપવાળો વાણીયાનો પુત્ર
લઈને મુનીમ પોતાના નગરમાં આવ્યો ત્યારે તે ગુણવાન
અને સુંદર એવો વાણીયાનો પુત્ર તે સાધુ વાણિયાએ
જોઈને. ૧૯

જ્ઞાતિમિર્વંધુમિઃ સાર્ધં પરિતુષ્ટેન ચેતસા ॥

દત્તવાન્સાધુઃ પુત્રાય કન્યા વિધિવિધાનતઃ ॥૨૦॥

પોતાના બધા નાતવાળાઓને અને સગા વહાલા
ઈષ્ટમીત્રને બોલાવીને વણાજ હરખથી પોતાની કન્યા
કલાવતીનું લગ્ન એ ગુણવાન તથા વાણીયાના પુત્ર
સાથે કર્યું. ૨૦

તતો માગ્યવશાતેન વિસ્મૃતં વ્રતતુત્તમમ્ ॥

વિવાહસમયે તસ્યાસ્તેન રૂઢોઽમવત્પ્રભુઃ ॥ ૨૧ ॥

એ સાધુ વાણીયો એ કન્યાના લગ્ન સમયે પણ
કર્મના અંતરાયે કરિને શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરવાનું
ભુલી ગયો તેને લીધે સત્યનારાયણ દેવ તેના ઉપર
ક્રોધાયમાન થયા. ૨૧

તતઃ કાલેન નિયતો નિજકર્મવિશાસદઃ ॥

વાજિજ્યાર્થં તતઃ શીઘ્રંજામાતૃસહિતોવણિક્ ॥૨૨॥

આ વાતને વણાએક દિવસ વીતી ગયા પછી પોતાનું કર્મ ભોગવવા સાડ પોતાના જમાઇને સાથે લઇને વેપાર અર્થે તે વાણીયો ગયો. ૨૨

રત્નસારપુરે રમ્યે ગત્વા મિંચુસમીપતઃ ॥

વાણિજ્યમકરોત્સાધુર્જામાત્રા શ્રીમતામહઃ ॥ ૨૩ ॥

તે સ્ત્રીધુ સમુદ્ર નજીક રત્નાસર નામના નગરમાં પોતાના જમાઇ સાથે ભારે વેપાર કરવા લાગ્યો. ૨૩

તૌ ગતૌ નગરે રમ્યે ચંદ્રકેતોર્નૃપસ્ય ચ ॥

एतस्मिन्नेव काले तु नृत्यनारायण प्रभुः ॥૨૪॥

તે પછી ત્યાંથી ચંદ્રકેતુ નામના રાજાના શોભાય-
માન શહેરમાં ગયા છે એવામાં શ્રીકૃષ્ણસાગર સત્યના-
રાયણ પ્રભુ. ૨૪

अष्टप्रतिज्ञमालोक्य शायं तस्मै प्रदत्तवान् ॥

दारुणं कठिनं चास्य महद्दुखं भविष्यति ॥૨૫॥

સાધુવાણીયાને જુઠું બોલનારો જાણીને તેને “મોટું દુઃખ તથા બંધન તિરસ્કાર વિગેરે ઘણાં દુઃખ પ્રાપ્ત થાઓ.” એવો શ્રાપ દેતા ગયા. ૨૫

एकस्मिन्दिवसे राज्ञो धनमादाय तस्करः ॥

तत्रैव चाशतश્રોત્રો वणिजौ यत्र संस्थितौ ॥૨૬॥

એટલામાં જ્યાં સાધુ વાણીયો પોતાના જમાઈ સાથે રહેતો હતો ત્યાં તે ગામના રાજાનો ખજાનો ફાડી ધન ચોરી લાવી એક ચોર તેના રહેવાના ઘરમાં સંતાઈ રહ્યો. ૨૬

तत्पश्चाद्दाययान्दृष्ट्वा दुवान् भीतेन चेतसा ॥

धनं मंस्थाप्य तत्रैव स तु शीघ्रमलक्षितः ॥ ૨૭ ॥

પણ ચોરને પકડવા રાજાના સીપાઈઓ તેની પાછળ દોડી આવ્યા તે જોઈ ચોર જ્યાં સસરે અને જમાઈ સુતા હતા ત્યાં ધન નાંખી દધ છાનો માનો ત્યાંથી નાશી ગયો. ૨૭

ततो दुताः समाधाना यत्रास्ते सज्जनो वणिकः॥

दृष्ट्वा नृપधनं तत्र बद्धा नीतौ वणिकसुतो॥૨૮॥

તે પછી સીપાઈઓ જે ડેકાણે જમાઈ સાથે સાધુ
વાણીયો હતો ત્યાં રાજનું ચોરેલું ધન પડેલું જોઈ
સાધુવાણીયાને તથા તેના જમાઈને સાથે કેદકરી બાંધી
લઈ ગયા. ૨૮

हर्षण धावमाताश्च ऊचुनृपसमीपतः ॥

तस्करो द्वौ समानीतौ विलोक्याज्ञापय प्रभो॥૨૯॥

અને ઘણા આનંદથી દોડતા આવી રાજાને વરદા
આપીકે “ હે મહારાજ ! બે ચોરને લાવ્યા છીએ
તેમને જોઈ હુકમ કરશો. ” ૨૯

राज्ञाज्ञप्तास्ततः शीघ्रं दृढं बध्वा तु ताबुभौ ॥

स्थापितौ द्वौ महादुर्गे कागगारेऽविचारतः ॥૩૦॥

એણું સાંભળી ચોરોને જોઈ વિચાર કર્યા વગર એ
કદમ કેદ કરવાની શીક્ષા આપતાં વારજ સીપાઈઓ તે
મને ખુબ બાંધી મોટા કેદખાનામાં લઈજઈને પુર્યા. ૩૦

मायया सत्यदेवस्य न श्रुत कैस्तयोर्वचः ॥

अतस्तयोर्धनं राज्ञा गृहीतं चंद्रकेतुना ॥ ૩૧ ॥

આકાશમાં એચંદ્રકેતુરાજાને શ્રીસત્યદેવની માયા-

થી મોહિત થઈને ચોરી ગયેલું ધન તો લીધું પણ તેની સાથે અવીચારી સાધુવાણિયાનું ધન લુંટી લીધું. ૩૧

તચ્છાપાત્ર તયોર્ગૃહે માર્યા ચૈવાતિદુઃસ્વિતા ॥

ચૌરેણાપહતં સર્વં ગૃહે યજ્ઞ સ્થિતં ધનમ્ ॥ ૩૨ ॥

તેમજ શ્રી સત્યદેવના આપથી એ સાધુવાણિયાએ પોતાના ગામ પોતાના ઘરમાં મુકેલું બધું ધન ચોરી લુંટી લઈ ગયા તેને લીધે તેની સ્ત્રી પણ ઘણી દુઃખી થઈ. ૩૨

આધિવ્યાધિસયાયુક્તા ક્ષુત્પિપાસાતિદુઃસ્વિતા ॥

અન્નચિંતાપરા મૂત્વા વમ્ભામ ચ ગૃહે ગૃહે ॥

કલાવતી તુ કન્યા પિવમ્ભામ પ્રતિવાસસ્મ્ ॥૩૩॥

અને એ સાધુવાણિયાની સ્ત્રી લીલાવતી ઘણું દુઃખથી અને ઘણી તરશ તથા ભુખથી ઘેર ઘેર ફરવા લાગી તેમજ તેની કન્યા કલાવતી ઘણી નહાની તે પણ દરરોજ ઘેર ઘેર ફરી માગી ખાતી. ૩૩

एकस्मिन्दिवसे जाता क्षुधार्ता द्विजमन्दिरम् ॥

गत्वापश्यद्रतं तत्र सत्यनारायणस्य च ॥ ૩૪ ॥

એક દીવસે તે કન્યાને ઘણીજ ભુખ લાગ્યાથી
આકુળ વ્યાકુળ થઈને એક બ્રાહ્મણના ઘરમાં ગઈ ત્યાંથી
સત્યનારાયણ દેવનું વ્રત તથા પુજન થતું હતું તે
તેણે જોયું. ૩૪

उपविश्य कथा श्रुत्वा परं प्रार्थितवत्यपि ॥

प्रसादभक्षणं कृत्वा ययौ रात्रौ गृहं प्रति ॥ ३५ ॥

એ વ્રત તથા પુજા જોતાંજ ઘણો આનંદ પામીને
ત્યાં બેઠી અને શ્રી સત્યનારાયણની કથા સાંભળીને
સત્યદેવની પ્રાર્થના કરીકે “મહાર્જુન દુઃખ મટે ને મારો
બાપ તથા સ્વામી મને મળે” એવો આશીર્વાદ શ્રી
સત્યદેવ પાસે માગી બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ ખાઈ
રોજના કરતાં ઘણી મોટી રાતરે પોતાના ઘેર આવી. ૩૫

माता कलावती कन्यां कथयामास प्रेमतः ॥

पुत्रि रात्रौ स्थिता कुत्र किंते मनसि वर्तते ॥ ૩૬ ॥

ને ઘરમાં આવતાંજ તેની મા લીલાવતી કલાવતી
નામની કન્યાને પુછે છે કે “હા પુત્રી ! તું આજે આટલી
રાત સુધી ક્યાં હતી ? તે તારા મનમાં શું છે ?” ૩૬

કન્યા કલાવતી પ્રાહ માતરં પ્રતિ સત્વરમ્ ॥

દ્વિજાલયે વ્રતં માતદંટું વાંછિતસિદ્ધદમ્ ॥ ૩૭ ॥

કલાવતિ કન્યા પોતાની માને ઉતાવળે કહે છે કે
“હે મા ! હું બ્રાહ્મણના ઘેર મનમાં ધારેલું કામ પાર
પડે એવું વ્રત તથા પુજન અને કથા થતી હતી ત્યાં
બેઠી હતી. ” ૩૭

તચ્છૃત્વા કન્યકાવાક્યં વ્રતં કર્તું સમુદ્યતા ॥

સાસુદા તુ વણિગ્ભાર્યા સત્યનારાયણસ્યવ ॥ ૩૮ ॥

એવું કન્યાનું બોલતું સાંભળીને સાધુવાણીયાની
સ્ત્રી લીલાવતિ શ્રી સત્યદેવનું પુજન કરવા સાર તત્પર
થઈ. ૩૮

વ્રતં ચક્રે સૈ સાધ્વી બંધુમિઃ સ્વજનૈ સહ ॥

મર્તૃજામાતરૌ ક્ષિદ્રમાગચ્છેતાં સ્વમાશ્રમમ્ ॥ ૩૯ ॥

એ મહાસતી વાણીયાની સ્ત્રી પોતાના સગાને
વહાલા ભાઈભાંડું સાથે શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરવા
લાગી અને “પોતાના સ્વામી તથા જમાઈ પોતાને
ઘેર જલદિ આવે ” એવો હેતુ મનમાં ધારી પુજન
કરવા લાગી. ૩૯

અપરાધં ચ મે ભર્તૃર્જામાતુ ક્ષંતુમર્હસિ ॥

વ્રતેનાનેન તુષ્ઠોઽસૌ સત્યનારાયણ પુનઃ ॥ ૪૦ ॥

એપુજન કરતી વખતે સત્યદેવની પાસે વારેઘડી એવો વર માગતી હતી કે “હે શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભો મારા સ્વામી તથા જમાઈના અપરાધ ક્ષમા કરવાને આપજ યોગ્ય છો” એવી તે લીલાવતી સાધુવાણી-યાની સ્ત્રીપ્રાર્થના કરતી હતી તેથી કરીને એવ્રત તથા પુજનથી ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભુ સંતોષ પામ્યા. ૪૦

દર્શયામાસ સ્વપ્નં હિ ચંદ્રકેતુ નૃપોત્તમમ્ ॥

ચંદિનો મોચય પ્રાતર્વણિજૌ નૃપસત્તમ ॥ ૪૧ ॥

એને માયારૂપી ભગવાનસત્યદેવે ચંદ્રકેતુ નામનો રત્નપુરનો રાજા કે જેણે લીલાવતીના સ્વામી તથા જમાઈને બંદીખાનામાં મુક્યા હતા તેને સ્વપ્નામાં આવી આજ્ઞા કરી કે “હે રાજા તું નિરપરાધી બે વાણીયાને બંધિખાનેથી છોડી મુક. ૪૧

દેયં ધનં ચ તત્સર્વં ગૃહીતં યત્ત્વયાઘ્રતા ॥

નોષેત્વાં નાશયિ યામિસ રાજ્યધનપુત્રકમ્ ॥૪૨॥

અને તેમણું જે સવળું તેં ધન હરણકરી લીધેલું
છે તે સવળું તેમને પાછું આપવાને, તેમનો આદર-
સત્કાર કરીને વિદાય કર-નહિ તો તારા ધન ધાન્ય,
રાજપાટ; સ્ત્રી, પુત્રસહિત તારા કુળનો નાશ કરીશ. ૪૨

एवमामाष्य राजानं ध्यान्गम्योऽभवत्प्रभुः ॥

तत प्रभात समये राजा च स्वजनैःसह ॥ ४३ ॥

उपविश्य सभामध्ये ग्राह स्वप्नं जनं प्रति ॥

वृद्धो महाजनौ शीघ्र मोचयन्वं वणिक्मुक्तौ ॥ ૪૪ ॥

એ પ્રમાણે રાજાને સ્વપ્નમાં જણાવીને ભગવાન
શ્રીસત્યનારાયણ અંતર્ધ્યાન થયા ત્યારપછી રાજાએ
પ્રાતઃકાળે સભામાં સીંહાસન ઉપરબેસી સર્વકચેરીને
સ્વપ્ન કહ્યું ને સીપાઇઓને આજ્ઞા કરિ કે ‘અધિખાના-
માં જે હુમણાં વાણીયાના પુત્રને કેદખાને રાખ્યા છે
તેમને છોડી મુકો. ૪૩—૪૪

इति राज्ञो वचः श्रुत्वा मोचयित्वा महाजनौ ॥

समानौय नृपस्याग्रे ग्राहस्ते विनयान्वताः ॥ ૪૫ ॥

એવી રાજાની આજ્ઞા થતાંજ સીપાઇઓએ બેઉ

જણાને બંધીખાનેથી છોડીરાજની સભામાં લઇ
આવ્યા. ૪૫

અનીતો દ્વૌ વણિકપુત્રો મુક્તૌ નિગડબંધનાત્ ॥

તતો મહાજનો નત્વા ચંદ્રકેતુ નૃપોત્તમસ્ ॥ ૪૬ ॥

ત્યાં એ બેઉ બંધીખાનેથી છુટેલા વાણીયાના પુત્ર
રાજને વણીજ નમ્રતાથી નમસ્કાર કરતા હતા. ૪૬

સ્મરંતો પૂર્વવૃત્તાંતં નોચતુર્મયવિહવલૌ ॥

રાજા વણિકપુત્રૌ વીક્ષ્યવચઃપ્રોવાચસાદરમ્ ॥૪૭॥

અને પોતાનો પુર્વનો હેવાલ મનમાં લાવી ભય-
ભીત થઇ કંઈ બોલ્યા નહિ. એવા વણાજ ગરીબ વા-
ણીયાના પુત્રને જોઇ રાજા ચંદ્રકેતુએ વણાજ આદર-
ભાવથી પ્રધાન મંડળને આજ્ઞા કરી કે. ૪૭

દૈવાત્માન્નં મહદ્ દુઃખમિદાનીં નાસ્તિ વૈભયમ્ ॥

સદા નિગડમંત્યાગં ક્ષૌરકર્માધિકારયત્ ॥ ૪૮ ॥

“આ બે વાણીયાના પુત્રોએ આજ્ઞા સુધી કર્મના
અંતરાએ કરીને મોટું દુખ ભોગવ્યું હવે પછી એમને
કાંઈપણ ભય નથી” એવી આજ્ઞા થતાં જ પગની બે,
ડીઆ તોડી હજમત કરાવી. ૪૮

વસ્ત્રાલંકારકં દત્વા પરિતોષ્ય નપચ્ચ તૌ ॥

પુરસ્કૃત્ય વણિકપુત્રૌ વચસાતોષવદ્મૃતમ્ ॥ ૪૯ ॥

વસ્ત્ર અને બરેણાં વગેરે પહેરાવિ સંતોષિત કર્યા
અને એ બેઉ જણને પોતાની પાસે બેસાડીને સાફ
ભાષણ તેમની સાથે કરિ ઘણોજ સંતોષ પમાડ્યો. ૪૯

પુરા નીતં તુ તદ્ દ્રવ્યં દ્વિગુણીકૃત્ય દત્તવાન્ ॥

પ્રોવાચ તૌ તતો ગજા ગચ્છસાધો નિજાશ્રમમ્ ॥ ૫૦ ॥

અને એ બેઉનું પ્રથમ જોટલું ધન હરણ કર્યું હતું
તેથી બંધણુ તેમને આપ્યું અને ચંદ્રકેતુ રાજા કહેવા
લાગ્યો કે “હે જમાઈ સાથે વાણીયા ભાઈ હવે તમે
પોતાના ઘેર જાઓ. ” ૫૦

રાજાનં પ્રણિવત્યાહ ગંતવ્યં ત્વપ્રસાદતઃ ॥ ૫૧ ॥

આ પ્રમાણે રાજાનો હુકમ થતાં તરત રાજાને
સાધુ વાણિયો વંદન કરિને બોલ્યો કે “હવે હું આપના
આશિરવાદથી મારે ઘેર જઈશ. ” ૫૧

इति सत्यनारायणकथायां तृतीयोऽध्यायः ॥३॥

અધ્યાય ૪ થો.

॥ સૂત ઉવાચ ॥

યાત્રાં તુ કૃત્વાન્સાધુમંગલાયનપૂર્વિકામ્ ॥

બ્રાહ્મણેભ્યો ધનં દત્વા તદા તુ નગરં યયૌ ॥ ૧ ॥

સુતજી કહે છે:—આ પ્રમાણે સાધુવાણીયો મંગળ
યુક્ત યાત્રા કરીને રાજા પાસેથી મળેલ ધનમાંથી થોડુંક
બ્રાહ્મણોને વહેંચી આપીને પોતાના નગર વિષે આ-
વવા સાડ નીકળ્યો. ૧

કિયદ્ દુરે ગતે સાધો સત્યનારાયણઃ પ્રભુઃ ॥

જિજ્ઞાસાં વૃત્તવાન્સાધો કિમસ્તિ તવનૌસ્થિતમ્ ॥૨॥

ધણેક દુર સાધુવાણીયાનું વહાણ દરિયામાં જઈ
એક ડેહાણે લંઘર કરેલું જોઈ ભગવાન શ્રીસત્ય-
નારાયણ પ્રભુ એ સાધુવાણીયાને તારા વહાણમાં શું
છે એ પુછવાની ઇચ્છા થઈ. ૨

તતો મહાજનો મત્તૌ હેલયા પ્રહસ્ય વૈ ॥

કથં પૃચ્છસિ મો દંડિન્મુદ્રાં નેતુ મિમિચ્છસિ ॥૩॥

અને પરબ્રહ્મ ભગવાન શ્રીસત્યનારાયણ દેવ સન્યાસી બાવાનું રૂપ લઈ જે ઠેકાણે સાધુવાણિયાએ વહાણ લાંગર કર્યું હતું ત્યાં આવી એ બેડે જણાને પુછ્યું કે “ તમારા વહાણમાં શું છે, એ સન્યાસી બાવાનો પ્રશ્ન સાંભળીને આ બધીખાનેથી હમણાંજ છુટેલો મસ્તવાણીયાનોપુત્ર સન્યાસી બાવાની મશ્કરી કરીને કહેવા લાગ્યો કે “ હે સન્યાસી બાવા ! આપ અમારા રૂપીયા લેવા ઇચ્છો છો કે શુ !

लतापत्रादिकं चैव वर्तते तरणो मम ॥

निष्ठुरं च वच श्रुत्वा सत्यं भवतु ते वचः ॥४॥

આવી રિતે પ્રથમ તેની મશ્કરી કરી કહે છે કે “મારા વહાણમાં વેલા અથવા પાંદડાં વગેરે ભરેલાંછે એવું તેમનું કઠોરભાષણ સાંભળી ભગવાનશ્રીસત્યદેવે કહ્યું કે “તાઈ વચન સત્ય હોજો. ” ૪

एवमुक्त्वा गतः शीघ्रं दंडी तस्य समीपतः ॥

कियद्ददूरे ततो गत्वा स्थितः सिधुसमीपतः ॥५॥

આ પ્રમાણે ભાષણકરીને આવેલો સન્યાસી સાધુ-વાણિયાથી આઘે જઈ દરિયાના ણીનારેજ ઉભા રહ્યા.૫

ગતે દંડિનિ સાધુશ્ચ કૃતનિલક્રિયસ્તદા ॥

ઉત્થિતાંતરણીં દૃષ્ટ્વા વિસ્મયં પરમં યયૌ ॥ ૬ ॥

સન્યાસી બાવો ગયો એવું જોઈને સાધુવાણિયો
પોતાનું ખાવું પીવું વીગેરે નિત્યકૃત્ય કરી રહી જુવે
છે તો વહાણ પાછી ઉપર તરવા લાગ્યું આ ચમત્કાર
જોઈને સાધુવાણિયો ઘણો વિસ્મીત થયો. ૬

દૃષ્ટ્વા લતાદિકં ચૈવ મૂર્છીતો ન્યપતદ્મૂવિ ।

લઘ્વમંજીવણિકપુત્રસ્તદશ્ચિંતાન્વિતોઽભવત્ ॥૭॥

અને વહાણમાં જુવે છે તો બધાંવેલા તથા પાંદડાં
જેવાં તે જોઈને એકદમ શોકથી ભ્રમ ઉપર પડ્યો ને બે
પછી ઘણીક વારે શુદ્ધિ ઉપર આવીયો અને ચિંતા
કરવા લાગ્યો. ૭

તદા તુ દુહિતુઃ કાંતો વચનં વેદમબ્રવીત્ ॥

કિમર્યં ક્રિયતે શોકઃ શાપો દદ્ધશ્ચ દંડિના ॥૮॥

એટલામાં તેનો જમાઈ એવું બોલ્યો કે તમે શા
માટે શોક કરો છો તમોને હમણાંજ આવેલા સન્યાસી
સાધુએ શ્રાપ આપ્યો. ૮

શક્યતે તેન સર્વં હિ કર્તું ચાત્ર ત મંશયઃ ॥

અતસ્તચ્છરણં યામો વાંછિતાર્થો ભવિષ્યતિ ॥૧૥

અને તેના બોલવાથી આપ્રમાણે થયું એમાં કાંઈ પણ સંદેહનથી એ માટે આપણે તેમના શરણે જઈએ એટલે આપણું ધારણું કામ થશે. ૯

જામાતુવચનં શ્રુત્વા મંત્રપ્રકાશં ગતસ્તદા ॥

દૃષ્ટ્વા ચ દંડિનં ભક્ત્યાનત્વા પ્રોવાચસાદરમ્ ॥૧૦॥

એણું જમાઈનું બોલણું સાંભળી સાધુવાણીએ એ સન્યાસી પ્રત્યે આદરસત્કારથી બોલે છે કે. ૧૦

ક્ષમસ્વ ચાપરાધં મૈ યદુક્તં તવ સન્નિવા ॥

एवं पूनः पुनर्गत्वा महाशाकाकुलोऽभवत् ॥११॥

“હે મુનીશ્વર ! મારા અપરાધની ક્ષમા કરે.”
એણું બોલી બણા શોકથી આકુળ. ૧૧

પ્રોવાચ વચનં દંડી વિલપંતં વિલોક્ય ચ ॥

મા રોદીઃ શ્રુણુ મન્દાવાક્યં મમ પૂજાબહિર્મુલ્કઃ ॥૧૨॥

એવું જોઈને તે યતીશ્વર સન્યાસી કહે છે ‘‘અરે હે
વાણીયા! તું રોમાં તું મારી પુજથી બહિર્બુખ થયો! ર
મમજ્ઞયા ચ દુર્બુદ્ધે લબ્ધં દુઃસ્વં મુદુર્મુદુઃ ॥

તચ્છૃત્વા ભગવદ્વાક્યં સ્તુતિ કર્તુ સમુદ્યતઃ ॥૧૩॥

અને હે દુષ્ટપ્રધિવાળા! તને મારી આજ્ઞાથી જવાણા
દુઃખો ભોગવવાં પડ્યાં એવું પરબ્રહ્મભગવાનનું વાક્ય
સાંભળીને સાધુવાણીયો શ્રીસત્યદેવની વિનંતિ કરવા
લાગ્યો.

॥ સાધુસ્તુતિ ॥

ત્વનમાયામોહિતાઃ સર્વે બ્રહ્માદ્યાસ્ત્રિદિવૌકસઃ ॥

ન જાનંતિ ગુણાન્રૂપં તવાશ્ચર્યમિવ પ્રમો ॥ ૧૪ ॥

સાધુવાણીયો કહે છે કે ‘‘હે દેવ ! આપની માયાથી
બ્રહ્માદિ સર્વ દેવ મોહિત થાય છે અને એ દેવ છતાં પણ
હે પ્રભુ ? આપના રૂપ ગુણ આદી દેખવને જાણતા
નથી એ મોહું આશ્ચર્ય જેવું છે. ૧૪

મૂઢોઽહં ત્વાં કથં જાને મોહિતસ્તવ માયયા ॥

પ્રસીદ પૂજયિષ્યામિ યથાવિભવવિસ્તરૈઃ ॥ ૧૫ ॥

હું તો એક પામર માણસ અને તારું મારું એવી
માયા તે મારે મારા ઉપર પ્રસન્ન થાયો પછી હું

આપની મારી સંપત્તીની વડાઇ પ્રમાણે વિધી પુજા કરીશ. ૧૫

પુરા વિત્તં ચ તત્સર્વં દેહિ માં શરણાગતમ્ ॥

શ્રુત્વા ભક્તિયુતં વાક્યં પરિતુષ્ટો जनार्दनः ॥૧૬॥

वरं च वाञ्छितं दत्त्वा तत्रवांतर्दधे हरिः ॥

હું મારા વહાણુમાં ધન વિગેરે છતાં કપટ ભાવથી ખોટું બોલ્યો એ માટે હે ઇશ્વર ! તે થકી મારું રક્ષણ કરનાર આપ સમથ છો ' એણું ભકિત ભાવનું સાધુવાણિયાનું વચન સાંભળીને ભગવાન શ્રી સત્યદેવ સંતોષ પામ્યા અને સાધુવાણિયાને તન મનવાંચ્છિતકળઆપી ભગવાન અંતરધ્યાન થયા. ૧૬ તતૌ નાવં સમારુદ્ધ દૃષ્ટ્વવિત્તપ્રપૂરિતામ્ ॥ ૧૭ ॥

એટલામાં સાધુવાણિયા બુલે છે તો પોતાનું વહાણુ પ્રથમ પ્રમાણે ધનથી ભરેલું છે. ૧૭

कृपया सत्यदेवस्य सफलं वाञ्छितं मम ॥

इत्युक्त्वा स्वजनैः साधपूजां कृत्वा यथाविधि ॥૧૮॥

हर्षणं चामनत्पूर्णः सत्यदेवप्रसादतः ॥

આણું આશ્ચર્ય જોતાંજ સાધુવાણિયા કહે છે "શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી મારું ઇચ્છીત પુણુ એણું બોલી

ત્યાં જે તેના સગાંવહાલાં હતાં તે સાથે યથાવિધિ શ્રી સત્યનારાયણનું પુજન કરવું. ૧૮

નાવં સંયોજ્ય ચત્તેન સ્વદેશગમનં કૃતમ્ ॥ ૧૯ ॥

તે ખછી એ સાધુ વાણિએ સત્યદેવની કૃપાથી સુખી થયો અને વહાણ તૈયાર કરાવી પોતાને દેશ જવા સારું નિર્ણયો. ૧૯.

સાધુજામાતરં પ્રાહ પश्य रत्नपुरी ममः ॥

दूतं च प्रेषयामास निजवित्तस्य स्वकम् ॥ ૨૦ ॥

વહાણમાં બેઠેલા જમાઈ ને સસરો કહી છે કે “હે જમાઈરાજ! મારી રત્નપુરી નગરી દેખાય છે તે જુઓ” એવું કહીને પોતાના ધનનું હરણ કરનારા સીપાઈને પોતાને ઘેર પોતે આવવાનું વર્તમાન કહેવા સારું મોકલ્યા. ૨૦

दृतोऽसौ नगरं गत्वा मायुमार्यां विलोक्यच ॥

प्रोवाच वाञ्छितं वाक्यं नत्वा वद्भ्रांजलिस्तदा॥૨૧॥

એ વહાણમાંથી ઉતરેલા સિપાઈએ રત્નપુરી નગરમાં જઈ સાધુવાણિયાનેઘેર સાધુવાણિયાની સ્ત્રીને જોઈને તેના આગળ હાથ જોડ્યા તે વખતે સ્ત્રીને પોતાના સ્વામી તથા જમાઈ આવવાની ધનછા કરતી હતી. ૨૧

નિકટે નગરસ્યેવ જામાત્રા સહિતો વણિકઃ ॥

આગતો બંધુવર્ગેશ્ચ વિત્તેશ્ચ बहुमिर्युतः ॥ ૨૨ ॥

તેજ સમયે સિપાઈયે કહ્યું કે “આપના નગરની સમીપમાં જમાઈ તથા બંધુવર્ગ સાથે તમારા સ્વામી ઘણા ધન કમાઈને આજ્યા છે.” ૨૨

શ્રુત્વા દુતમુખાદ્રાકયં મસાહર્ષવતી સતી ॥

સત્યપૂજાં કુરુષ્વેતિ પ્રોવાચ તનુજાં પ્રતિ ॥૨૩॥

એ સિપાઈના મોંનું બોલવું સાંભળીને એ સતિ વાણીયાની સ્ત્રી ઘણાજ હર્ષવાળી થઈ અને શ્રી સત્ય-દેવનું તેજ વખતે પુજનકરી પોતાની કન્યાને કહેવા લાગી કે “તું સત્યનારાયણના પુજ કર અને. ૨૩

વ્રજામિ શીઘ્રમાગच्छ साधुसदर्शनाय च ॥

इति मातृवचः श्रुत्वा व्रतं कृत्वा सुमाष्य च॥૨૪॥

હે મારીવહાલીકન્યા હું સ્વામીનાથનાદર્શન માટે પ્રથમ જઈ છું, તું તારા બાપનું દર્શન કરવા આવ” એવું માનું વચન સાંભળીને કલાવતિ કન્યા સત્યના-રાયણના વૃતના સમાપ્તિ કરી. ૨૪

प्रसादं च परित्यज गता सापि पति प्रति ॥

तन रुष्ट सत्यदेवो मर्तारं तरणिं तथा ॥ ૨૫ ॥

અને પ્રસાદ લીધા વગર પોતાના સ્વામીનું દર્શન કરવા તત્પર થઈને ગઈ. તે અપમાને કરી ને શ્રીસત્ય દેવ તેના ઉપર કોપાયમાન થયા અને તેનો સ્વામી જે વહાણમાં હતો તથા જે બધું ધન હતું તેજ વહાણ જમાઈ અને ધન સાથે. ૨૫

संहृत्य च धनैः सार्धं जले तत्रावमज्जयत् ॥

ततः कलावती कन्या न विलोक्यनिजं पतिमृदः॥

દરિયામાં અદશ્ય થઈ ગયું તે પછી ઘણીજ જલદીથી આવેલી કલાવતી કન્યાએ પોતાના સ્વામીને દીઠા નહિ.

शोकेन महता तत्र रुदती चापतद्भुवि ॥

दृष्ट्वा तथाविधां वावं कन्यां च बहुदुःखिताम्॥૨૭॥

તે ઉપરથી તેને એટલું તો દુઃખ અને ક્ષોભ થયો કે જેમ પવનથી કેળનું ઝાડ એકદમ ભોંય ઉપર પડે છે, એમ એકાએક રોતી રોતી ભોંય ઉપર પડી. આ પ્રમાણે વહાણનો તથા કન્યાનો હેવાલ જોઈ. ૨૭

भीतेन मनसा साधुः किमांश्चर्यमिदं ह्यभूत् ॥

वित्यमानश्च ते सर्वं बभूहुस्तरिवाहकाः ॥ ૨૮ ॥

ગભરાઈ ગયેલા મનનો સાધુવાણીયો કહેછે કે “આ શું આશ્ચર્ય છે” તેમ વહાણવાળા પણ ગભરાઈ ગયા.

તતો લીલાવતી કન્યાં દૃષ્ટ્વા સા વિહવલાભવત્ ॥
વિલલાપાતિદુઃસ્વેન મર્તારં ચેદમબ્રવતીત્ ॥૨૯॥

પછી લીલાવતિ પોતાનીકન્યાને ભયભીતથયેલી જોઈ, વહાણ વિલાપકરી પોતાના સ્વામીને કહેછે. ૨૯
इदनीं नौकया सार्वं कथं सीऽभूदलक्षितः ॥

ન જાને કસ્ય દેવસ્ય હેલયા ચૈવ સા હતા ॥૩૦॥

‘જેતજેતામાં વહાણોમાં આપણે જમાઈ વહાણ સાથે અદશાય થઈ ગયો એમાં કાંઈ પણ કારણ છે અથવા કોઈ દેવનો અપરાધ થવાથી એ દેવે એ વહાણ હરાવરૂપ અદશાય કર્યું હોય. ૩૦

सत्यदेवस्य माहात्म्यं ज्ञातुं वा केन शक्यते ॥

इत्युक्त्वा विललापैव ततश्च स्वजनैः सह ॥૩૧॥

અથવા શ્રીસત્યદેવનું મહાત્મ્ય જાણવાને કોણ શકિતમાન છે” એવું કહીને વહાણ લોકોને મળીને ઘણો શોક કરી રડવા લાગી. ૩૧

ततो कलावती कन्या क्रोडे कृत्वा स्रोद ह ॥

तत कलावती कन्या नष्टे स्वामिनि दुखिता ॥૩૨॥

અને પછી પોતાની કન્યાકલાવતિને બોળેબેસાડી ઘણા વખત સુધી દુઃખથી રડવા લાગી, તે બેઠકલાવતી એ પોતાનો સ્વામી મરી ગયો છે એવું ધારીને. ૩૨
 ગૃહીત્વા પાદુકે તસ્યાનુગંતું ચ મનૌ દવે ॥

कन्यायाश्चरितं दृष्ट्वासमर्ष्यः सज्जनीवणिकः॥३३॥

પોતાના સ્વામીની પાદુકાઓ લેઈ તે સાથે પોતે સતી થવાને તૈયાર થઈ. એમ કન્યા કલાવતીનો પોતાના સ્વામીની પાદુકાઓ સાથે બળી મરવાનો નિશ્ચય બેઠ સ્ત્રી સાથે સાધુવાણીયો. ૩૩

अतिशोकेन संतप्ताश्चतयामास धर्मवित् ॥

ह्यतं वा सत्यदेवेन भ्रांतीऽहं सत्यमायया॥३४॥

ઘણા શોકથી ત્રાસ પામેલો એવો ધર્મવીચારથી ચિન્તા કરીને બોલે છે, શું ? શ્રી સત્યદેવે તો એનું હરણ કર્યું નહી હોય અને એમની માયાથી મોહિત થઈને તો વૃત્ત હું બણતો નથી. ૩૪

सत्यपुजां करिष्यामि यथा विभवविस्तरैः ॥

इति सर्वान्समाहूय कथयित्वा मनोरथम् ॥३५॥

તે કામને વાસ્તે ઘણુંજ ધન ખર્ચીને એ શ્રીસત્યદેવનું વૃત્ત કરીશ એવું બધા જણને પાસે બોલાવી

પોતાનો મનોરથ કહ્યો. ૩૫

નત્વા ચ દંડવદ્ભુમૌ સત્યદેવં પુનઃ પુનઃ ॥

તતસ્તુષ્ટઃ સત્યદેવો દીનાનાં પરિપાલકઃ ॥૩૬॥

અને શ્રીસત્યદેવને વારેઘડીયે દંડ જેવા નમસ્કાર કરવા લાગ્યો ત્યારે શ્રીસત્યદેવ જે દીનજનોને પાળવાને સમશેર ફેરવનારા છે તે સંતુષ્ટ થયા. ૩૬

જગાદ વચનં વ્યોગ્નિ કૃપયા મક્તવત્સલઃ ॥

ત્યક્ત્વા પ્રાસાદં તે કન્યાપતિં દ્રષ્ટું સમાગતા ॥૩૭॥

આકાશમાંથી ગંભીર વાણીથી સાધુવાણિયાને ભક્ત વત્સલ ભગવાન કૃપાથી કહેવા લાગ્યા કે “ અરે હે સાધુવાણીયા ? તારી કન્યા માફ પુજન કરીને પ્રસાદ વગર પોતાના સ્વામીને જેવાને મોહથી ઉતાવળ થઈ આવી.

અતોઽદૃષ્ટોઽભવત્તસ્યાઃ કન્યકાયા પતિશ્રુવમ્ ॥

ગૃહં ગત્વા પ્રસાદં ચ મુક્ત્વા સા યતિ ચત્પુનઃ ॥૩૮॥

આ કારણથી સ્વામી આ સમુદ્રમાં આદશય થયો છે એમાં કંઈ સંદેહ નથી તે માટે જે એ ઘેર જઈ પ્રસાદ ખાઈ પાછી આવશે.

લબ્ધમર્ત્તી સુતા સાધૌ મવીષ્યતિ ય સંશયઃ ॥

કન્યકા તાદશં વાક્યં શ્રુત્વા ગગનમંડલાત્ ॥૩૯॥
તો આ તારી કન્યા તેના સ્વામીને જોશે એમાં
લગારે પણે તું સંદેહ માનીશ નહિ. ”

ક્ષિપ્રં તદા ગૃહં ગત્વા પ્રાસાદં ચ બુભોજ સા ॥

સા પશ્ચાત્પુનરાગત્ય દદર્શન સજનં પતિમ્ ॥ ૪૦ ॥

એવા આ શરીર આકાશમાંના વાક્યો સાંભળતાં
વારજ કલાવતી જલદીથી પોતાને ઘેર જઈ. પ્રસાદ
ખાઈ પાછીઆવતાં પોતાનોસ્વામી તેને નજરે પડ્યો.

તતઃ કલાવતી કન્યા જગાદે પિતરં પ્રતિ ॥

इदानी च गृहं याहि विलंबं कुरुषे कथम् । ४१ ।

તે પછી આ કલાવતી કન્યા પોતાના બાપને કહે
છે કે “હે તાતા! હવે જલદી આપ ઘેર પધારો શામાટે
વિલંબ કરો છો. ૪૧

तच्छ्रुत्वा कन्यकावाक्यं संतुष्टोभुद्रणिकसुतः॥

पूजनं सत्यदेवस्य कृत्वा तत्र विधानतः ॥ ४२ ॥

એવું કન્યાતું મધુર ભાષણ સાંભળીને સાધુવા-
ણીયો આનંદપામ્યો અને વિધીવિધાનથી શ્રીસત્યદેવ
તું પુજન કરું ૪૨

धनैर्बधुधनैः सार्धं जगाम निजमंदिराम् ॥

ઔર્ણમાસ્યાં ચ સંક્રાન્તૌ કૃતવાન્સત્યપૂજનમ્ ॥૪૩॥

અને ઘણું ધન અને પોતાના સગાંવહાલાં ઇષ્ટમીત્ર સાથે ઘેર આવીએ. અને તે પછી દરેક પુનમે સુર્ય સંક્રાન્તિના દિવસે શ્રીસત્યદેવનું પુજન કરતો હોતો.

इह लोके सुखं भुक्त्वा चांते सत्यपुरं ययौ ॥४४॥
તે થકી એ સાધુવાણીયો આ મનુષ્ય લોકમાંના સર્વસુખભોગવી અને મરણ પછી શ્રીસત્યપુરના વિષે ગયો. ૪૪

इति सत्यनारायणकथायां चतुर्थोऽध्यायः ॥ ૪ ॥

અધ્યાય ૫ મો.

॥ સુત ડ્વાચ ॥

अथान्यच्च प्रवक्ष्यामि शुणुष्वं मुनिमत्तमाः॥

आसीतुंगध्वजो राजा प्रजापालनतत्परः ॥ १ ॥

સુતજી કહે છે કે હે મુનીશ્રેષ્ઠ શ્રીસત્યદેવ વિષે એથી પણ ખીજે એક ઇતિહાસ કહું છું તે સાંભળો. પુર્વે તુંગ ધ્વજ નામનો રાજા પ્રજાનું પાલન કરવાન તત્પર એવો હોતો.

प्रसादं सत्यदैवस्य त्यक्त्वा दुःखमवाप सः ॥

एकदा स वनं गत्वा हत्वा बहुविधान्पशून् ॥२॥

એ રાજાએ શ્રીસત્યદેવનો પ્રસાદ છાંડ્યો આ દોષથી
ઘણોજ દુઃખ પામ્યો તે એણે કે એક દીવસે તે રાજા
હરણનો શીકાર કરવા વનમાં જઈ ઘણા પશુને મારી.૨
આગત્ય વક્રમલં ચ દદૌ સત્યસ્ય પૂજનમ્ ॥

ગોપાઃ કુર્વેતિ સંતુષ્ટાઃ ભક્તિયુક્તાઃ સર્વાંધવાઃ ॥૩॥

એક વડના ઝાડ નજીક આવ્યો અને શ્રીસત્યદેવનું
પુજન થતું તેણે જોયું આ પુજન ગોપગણ એટલે ગોવા-
ળીયાસર્વે પોતાના ભાઈબંધો સાથે ભક્તિથી કરતાહતા.૩

રાજા દૃષ્ટ્વા તુ દર્પેણ ન ગત્વા તં નનામ સઃ ॥

તતો ગોપગણા સર્વે પ્રાસાદં નૃપસન્નિધૌ ॥ ૪ ॥

તે જોઈને પણ રાજા તેમની પાસે ગયો નહિ તેમ દુ-
રથી તેણે નમ્રતાથી નમસ્કાર કર્યા નહિ, તો પણ એ
ગોપગણોએ પુજાકર્યા પછી પ્રસાદરાજની પાસે મુક્યો ૪

સંસ્થાપ્ય પુનરાગત્ય ભુક્ત્વા સર્વં યથેષ્મિતમ્ ॥

તતઃ પ્રસાદં સત્યંજય રાજા દુઃસ્વમવાપ સઃ ॥૫॥

બંધા પાછા આવ્યા અને પ્રસાદખાઈપરમઆનંદમાં
રહ્યા આણીગમ રાજાએ પ્રસાદ ન લેતાંજ ત્યાંજ ર-
હેવા દીધેલો, એ કારણથી એ ઘણુંજ દુઃખ પામ્યો. ૫

તસ્ય પુત્રશતં નદં ધનધાન્યાદિકં ચ યત્ ॥

સત્યદેવેન તત્સર્વં નાશિતં મમ નિશ્ચિતમ્ ॥ ૬ ॥

તેના સો પુત્રો મરી ગયા ધન-ધાન્ય ઈત્યાદિ જે કાંઈ હતું તે બધું જતું રહ્યું ત્યારે તે રાજાને મનમાં વીચાર ઉત્પન્ન થયો કે, મારું આ સર્વે શ્રીસત્યદેવેજ નિશ્ચય હરણ કર્યું છે. ૬

અતસ્ત્રવ ગચ્છામિ યત્ર દેવસ્ય પૂજનમઃ ॥

મનસા તુ વિનિશ્ચત્ય યયૌ ગૌપાલસંનિધા ॥૭॥

એ મારે હવે જ્યાં શ્રીસત્યદેવનું પુજન હશેત્યાંહુ જઈશ. એવું મનમાં લાવીને રાજા ગોપગણપાસે આવ્યો.

તતોઽસા સત્યદેવસ્ય પૂજાં ગોપગણૈઃ સહ ॥

ભક્તિશ્રદ્ધાન્વિતો ભુત્વા ચકાર વિધિતા નૃપ ॥૮॥

અને ભકિતથી એ ગોપગણ સાથે શ્રીસત્યદેવનું પુજન કરવા લાગ્યો. ૮

સત્યદેવપ્રસાદેન ધનપુત્રાન્વિતોઽભવત્ ॥

इह लोके सुखं भुक्त्वा चांते सत्यपुरं ययौ ॥९॥

તે પછી શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી એ રાજા ધન તથા પુત્રવાન થયો અને તે રાજા મનુષ્ય લોકમાં સર્વે સુખ ભોગવીને અંતે સત્યપુરના વિષે ગયો. ૯

य इदं कुरुते सत्यव्रतं परमदुर्लभमः ॥

શૃણોતિ ચ કથાં પુણ્યાં મક્તિયુક્તફલપ્રદામઃ ॥૧૦॥

આવું ઘણુ દુર્લભ શ્રી સત્યનારાયણનું વ્રત છે, તેને જે કોઈ સ્વીકારે છે અથવા જે કોઈ ભક્તિપુર્વક રૂપે અને ફળ આપનાર આવી આ શ્રી સત્યનારાયણની કથા સાંભળે છે.

ધન ધાન્યાદિકં તસ્ય ભવેત્સત્યપ્રમાદતઃ ॥

દરિદ્રો લભતે વિત્તં વદ્ધો મુચ્યેત વંધતોત્ ॥૧૧॥

તેને ભગવાન શ્રીસત્યદેવના પ્રાસાદથી ધન-સંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે. દરીદ્ર હોય તેને ધનનો લાભ થાય છે. બંધિખાને પડ્યો હોય તો તે તેથી મુક્ત થાય છે. ૧૧

ભીતો મયાત્પ્રમુચ્યેત સત્યમેવ ન સંશયઃ ॥

ઈષ્મિતં ચ ફલં મુક્ત્વા ચાંતે સત્યપરં વ્રજેત્ ॥૧૨॥

જેન ભય પ્રાપ્ત થયું હોય તો તે ભયથી મુક્ત થાય છે એમાં કોઈ પણ સંદેહ નથી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરનાર માણસ આ લોકના વિષે સર્વે સુખ ભોગવીને અતિ સત્યપુર એટલે વૈકુંઠમાં જાય છે. ૧૨

ઈતિ વ કથિતં વિપ્રાઃ સત્યનારાયણવ્રતમઃ ॥

યઃકૃત્વા સર્વ દુઃખેભ્યો મુક્તઃ ભવતિ માનવઃ ॥૧૩॥

સુતજી કહે છે, શોનક આદિ રૂપી ? આ પ્રમાણે
આ સત્યનારાયણનું વૃત કર્યા થયે માણસ સર્વદુષ્પ
થયે મુક્ત થાય છે. ૧૩

વિશેષતઃ કલિયુગે સત્પૂજા ફલપ્રદા ॥

કચિત્કાલં વદિષ્યંતિ મત્યમીશં તમેવ ચ ॥૧૪॥

તેમાં મુખ્યત્વેકરીને આધારકલીયુગમાંજ આપ-
નાર આ સત્યનારાયણને (સત્યધર્શ) એવું કહે છે. ૧૪

મત્યનારાયણં કેચત્મત્યદેવ તથાપરે ॥

નાનારૂપવરો મુત્વા સર્વેષામીક્ષિતપ્રદઃ ॥ ૧૫ ॥

કોઈ સત્યનારાયણ કહે છે. કોઈ સત્યદેવકહે છે, શ્રી
સત્યદેવભગવાન અનેકરૂપે ભક્તોની ઈચ્છા પુર્ણકરે છે
મવિષ્યતિ કલૌ મત્યવતરૂપી મનાતનઃ ॥

ય ઇદં પઠતે નિત્યં શુણોતિ મુનિમત્તમાઃ ॥

મત્યં નિશ્ચ્યંત પાપાનિ મત્યદેવ પ્રમાદતઃ ॥૧૬॥

આ સત્યનારાયણ વૃતકથાનોજ કોઈ નીત્યપાઠ
શ્રવણ કરે શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી સર્વ પાપો જતાં
રહે છે.

इति श्री सत्यनारायणकथायां पंचमोऽध्यायः ॥२॥

श्री सत्यनारायणार्पणमस्तु ॥ पुनं भवतु ॥

સતનારાયણની આરતી.

જય કમળા સ્વામી જય કમળા સ્વામી;
 સત્યનારાયણ સ્વામી (ર) વીભુવર બહુ નામિ જય.
 ભિન્ન ભિન્ન રૂપ ધરેલ ભકતો ભય હરવા, પ્રભુ.
 પ્રતાપ પ્રસર્યો પ્રભુ તવ (ર) જગતું જય કરવા, જય.
 સુંદર રૂપ સ્વરૂપ પ્રભુ અમને પ્યારું, પ્રભુ.
 દર્શન કરવા નિત્યે, (ર) મન દોડે મારું, જય.
 ગાયે ગુણ અપાર, શુક શૌનક વ્યાદી, પ્રભુ.
 મહિમા મહિમા મોટા, (ર) સેવે બ્રહ્માદિ. જય.
 ગરુડાસન પરદેવ શોભે સુખરાશિ, પ્રભુ.
 સહાય સર્વની કરવા, (ર) તત્પર અવિનાશી, જય.
 આ કળી કાળે આપ છે પ્રત્યક્ષ સદા, પ્રભુ.
 કે દીનને દર્શન દઈ, (ર) કરવા ગુણ મુદા. જય.
 શતાનંદનું કાચું પ્રેમે પુણું કર્યું, પ્રભુ.
 ધનસંપત્તી સમગ્રીદઈ (ર) વિપ્રનું કાચું સર્યું, જય.
 કઠીયારાના નાચ, કોંટ કપટ હર્યાં, પ્રભુ.
 દુઃખ દરિદ્ર હઠવી. (ર) બીલનાં ભાગ્ય કર્યાં, જય.
 ઉદકામુખ મહિપતિની લજ્જાને રાખી, પ્રભુ.
 ભદ્રશીલાને ભાવે, (ર) સ્નેહ સાંકળ નાંખી, જય.

સાધુ વણીક શ્રીપુર, તેને બહુ તાળ્યો.	પ્રભુ.
ભુલ ભયંકર તેની, તેથી નવ ફાળ્યો.	જય.
કલાવતિનાં કષ્ટ ધ્યાન દઢ પ્રીતે,	પ્રભુ.
લીલાવતીને ભાવે, (૨) સહાય થયા નિત્યે,	જય.
ગોપમંડળી ઘર અંગધવજ આળ્યો,	પ્રભુ.
પ્રસાદ પડ્યો મેલ્યો (૨) હરીએ લઈ તાળ્યો,	જય.
શત પુત્રોનો નાશ થયો અનાદરથી.	જય.
પ્રસાદ જવલીધો તવ (૨) શુભ થયું શ્રીવરથી,	જય.
અનેક એવા ભક્તો તાર્યા ભાવ થકી,	પ્રભુ.
અમને પણ અર્પોને (૨) સત્યદેવા સુમતિ	જય.
સર્વ શકિત ગર્વેશ દશ દીશ રહી જમી	પ્રભુ.
જગદામીભયભામી (૨) જરી રહી નહિ ખામી	જય.
અધમ ઉધારણ કારણ નિષ્કામી	પ્રભુ
ખલદામી સહુ ઠામી (૨) મતી મતી નવ પામી	જય.
પ્રેમ થકી જે ભક્ત સતનારાયણ સેવે	પ્રભુ.
શ્રીઆયુષ્ય કીર્તિસુત. (૨) જગપતિ સુખ દેવે.	જય.
કથા શ્રવણ કરી ભક્ત આ આરતી ગાશે	પ્રભુ.
દુઃક જન્મના પાપો (૨) પ્રસન્ને તો થાશે	જય.
શરણાંગત શ્રીદેવ સત્યનારાયણજી	પ્રભુ.
છગનલાલ ગાયે છ (૨) ભક્તિ ભાવ સજી	જય.

વૃતરાજ.

આમા બારે મહીનાના જન મુળસહીત ગુજરાતી દીકા સહીત
આપવામા આવ્યા હોવાથી અત્યેક મુદ્દમા રાખવાની જરૂર છે. આમાં
શિવજન, નવરાત્રીજન, હરતાલિકામનુ, રૂપાપંચમી, નાગપંચમી, વસં-
તપંચમી, લક્ષ્મીતાલક્ષ્મી, કાગિયાશર્પી, ચંપાશર્પી, શીતલાસખતમા,
મુક્તાબરણસખતમી, રથસખતમી, અચામખમી, પુનમસમી, જન્માષ્ટમી;
દુર્ગાષ્ટમી, મહાલક્ષ્મીજાત, રામનવમી વ્રતસાધીની, આવરાની, વિગેરે
અગ્રંખ્ય કથાઓનો સંગ્રહ છે. પાકું પકું એજ કાગળ કિ પ ૩.
પોસ્ટેજ ૧૪ આના બુઢા.

શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત.

(ભગવતી ભાગવત.)

દેવી ભાકતોનું આ પુસ્તક એક પરમ દેવતા છે આના ૮૪ પાર
લખ્યા છે અને સર્વ રસિક રસિક કથાઓથી ભરપૂર છે આમા
દેવીની સર્વોત્તમતાના કથનમા મુદ્દમ-મુદ્દમા દેવીના પ્રમાદથી વિષ્ણુને
કરેલા દંભનો વધ વિમાનમા બેસાડી દેવાને દેવીએ શિવજાત દેવાડી
શિવ તથા બ્રહ્માએ કરેલી ભગવતીની મુખી, બ્રહ્માજને શ્રી દેવીએ
રેલો ઉપોશ, દેવીયશવિધી, વિષ્ણુનોદેવીયમ, મહાયજમા દેવીની રથ પતા
કરી, વ્યામે જનમેજયને નવરાત્રીનો વિધિ કોના મહાયજમા દેવા
દેવીનીપાત્ર કરી, બાલકવ અને કુમરને દેવીએ મુદ્દમા મારી આદિ
આદિ પ્રભુ કથાઓનો સંગ્રહ છે. પાકું પકું એજ કાગળ કિ પ ૩.
પોસ્ટેજ ૩. ૬-૦-૦ પોસ્ટેજ ૩. ૧-૦-૦

મગવાનું દેમાણું—

મંગલદાસ વૈદ્યતારામ.

રીચીસ્ટ-અમદાવાદ.

